

SENTINELA

ANUL III, Nr. 52
27 Decembrie 1942

GAZETA OSTĂȘEASCĂ A NAȚIunii

APARE DUMINICA
Inscrisă la Tribunalul Ilfov S. I. C. sub Nr. 623/1939

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Strada Sărindar Nr. 5-7-9 - București
TELEFON: 3.96.62

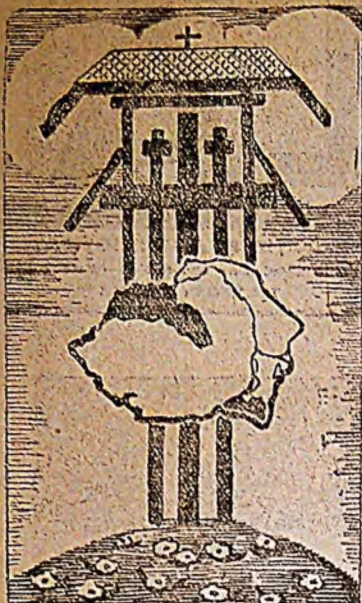

Camarazii români și germani veghiază în noaptea de Crăciun

Uniți prin sfântă frăție de arme, soldații români și germani stau de strajă în răsăritul îndepărtat pentru apărarea Crucii lui Hristos și pentru civilizația Europei. Steaua care a vestit lumii Nașterea

Mântuitorului strălucește pe cerul izbânzilor româno-germane. Crăciunul găsește pe ostașii Crucii în plină biruință asupra hoardelor bolșevice. Bravii noștri flăcăi zidesc România viitoare.

Crezul ostaşului

1. Cred în Regele nostru, în Conducătorul ţării şi în veşnicia Neamului Românesc.

2. Port în suflet icoana României adevărate şi jur să-mi jertfesc viaţa pentru hotarele ei.

3. Îndeplinesc ordinele fără şovăire şi nu mă înfricoşez nici primejdia, nici trufia duşmanului.

4. Urăsc de moarte: minciuna, hoţia, trădarea, fiindcă ele injosesc şi necinstesc pe ostaşi.

5. Iubesc camarazii; ei sunt ca şi mine chează libertăţii ţării, ostaşi bravi în război şi lucrători harnici în uzine şi ogoare, în timp de pace. Aşa să-mi ajute Dumnezeu.

Ruga luptătorului

Cu sufletul cuprins de rugăciune
Şi dragostea de ţară, Moş Crăciune,
Am fost supus, ascultător, cuminte
Şi vajnic luptător al Crucii Sfinte.

Prin schife şi troiene de zăpadă,
Purtând în mână, drept tolag, o
Tărăşte-te, pe brânci, în fundul
Sîncet-incet, blajin, să te apropii.

Dar, te anunţ că nu-mi faci bucurie,
De-mi dăruieşti vre-o scumpă
Ci, ca'nţelegător şi bun părinte,
Ascultă-mi călduroasa rugămintă:

Să ne aduci, prin ploia de ghiulele,
Înfăşurată'n ialduri de drapele,
In sac, pe'ncovala ta spinare,
Să ne aduci, VICTORIA CEA MARE.

T. D. C.

Armata Română

Puternicile aripi ale aviaţiei române fac minuni de vitejie, înscriind în istoria neamului isprăvi după isprăvi. În misiuni de vânătoare, recunoaştere sau bombardament, piloţii noştri ating aceleaşi performanţe ca şi aştii aviaţiei germane. Aripă de aripă, avioanele noastre şi germane sburând în slăvi sau la suprafaţa solului, asemeni unui cârd de cocori în drum spre ţări calde, patrulează zi de zi cerul întunecat al Rusiei, care este şi singurul adăpost al îngrămădirilor de trupe bolşevice.

În „căderi” vertiginoase, în planări line, avioanele noastre ţintesc toate obiectivele şi nodurile de circulaţie inamică şi cu precizie matematică le izbesc în plin. Pierderile pricinuite de aviatorii noştri inamicului sunt considerabile. Spatele frontului bolşevic nu mai poate fi în siguranţă, căci încercaţii noştri piloţi bombardează zilnic depozitele de muniţie, alimente, carburanţi, coloanele de vehicule şi care blindate.

Regiunea Donului a fost aproape zilnic bombardată de aviaţia română, care, sfidând capriciile vremii, a acţionat cu toată vigoarea.

Cooperând cu toate forţele noastre care acţionează pe frontul Donului şi la Sud de Stalin-

grad, aviaţia română a oprit de multe ori avalanşele bolşevice care se îndreptau spre poziţiile noastre.

În văzduh şi pe pământ, ostăzii de răspântie istorică ai Marelui Antonescu luptă ca în basme, luptă aşa cum ştiu românii când se mânia şi când trebuie să deschidă drum nou de viaţă generaţiilor care urmează.

În regiunea Donului, aci unde efortul bescetic al inamicului a atins culmea, o Mare Unitate de moldoveni, care a dus mai multe zile şi nopţi întregi cu inamicul, printr'un avânt fără seamăn, a trecut la un viguros atac şi a asvârlit pe inamic dincolo de poziţiile ce le ocupa. Printr'o luptă dâră şi strânsă, această Mare Unitate cucereşte din mână vlăguită a vrăjmaşului noi şi importante poziţii.

Stăm şi ne întrebăm. Care este rezultatul preteniei ofensive bolşevice? Desigur, numai svârco-liri ale unei agonii timpurii. Reiese în mod clar că planul întocmit de Stalin a dat şi de data aceasta greş.

În curând vom vedea desfăşurându-se nimicirea totală a resturilor de forţe bolşevice, ameninţate deocamdată de frig, foame şi de infiltraţiile în poziţiile lor ale ofensivei germano-române.

S

Lupta noastră

Sărbătorirea independenţei Finlandei a fost pentru noi un nou prilej de afirmare a prieteniei ce ne leagă de eroicul popor finlandez, care luptă ca şi România pentru aceleaşi ţeluri comune.

Şi unii şi alţii ducem lupta împotriva primejdiei bolşevice pentru a ne apăra libertatea, credinţa şi tradiţiile noastre, fără de care fiinţa noastră şi conştiinţa de naţiuni stăpâne pe destinul lor, ar dispărea.

Luptăm în acelaşi timp, pentru instituţiile noastre fundamentale de civilizaţie şi ordine socială, pentru ogorul şi familia noastră, împotriva anarhiei comuniste şi a egalizării în mizerie şi întunecare.

„Proprietatea pentru care veac de veac au luptat înaintaşii noştri — a spus vicepreşedintele Consiliului nostru de Miniştri în cuvântarea rostită la Radio cu prilejul sărbătorii Finlandei — noi vrem s'o lăşăm teaur de muncă pentru acei care vor veni.

Unii în Nord şi alţii în Sud,

vrem să apărăm instituţiile civilizaţiei europene”.

Şi Finlanda şi România au cunoscut huba comunistă pe trupul lor. Carelia finlandeză şi Basarabia românească au suferit deopotrivă de pe urma tiraniei bolşevice. Aceleaşi metode de nimicire a tot ce e conştiinţă umană, credinţă şi cultură, proprietate şi familie, au fost folosite de bolşevismul rusesc deoparte şi de alta.

Tragedia deportării elementului băştinaş cu scopul de a şterge orice urmă de conştiinţă naţională, desfiinţarea bisericilor şi transformarea lor în grajduri şi cinematografe, confiscarea bunurilor şi coborîrea populaţiei la acelaşi nivel de mizerie morală şi materială, împinsă dela spate la muncă forţată, au fost rezultatele unui an de stăpânire bolşevică în provinciile cotate.

Iată de ce lupta pe care o ducem împreună cu Finlanda, alături de Marele Reich German, este legitimă, este dreaptă, fiindcă ne apărăm Patria împotriva bolşevismului distrugător.

Gestul patriotic al unui ofiţer invalid de război

D-l Mareşal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, a primit din partea sublocotenentului de rezervă Popescu R. Eugen următoarea scrisoare, din care se desprinde gestul atât de generos şi de patriotic al donatorului.

7 Decembrie 1942.
Spitalul Z. I. 303. Loco.

Domnule Mareşal,
Pentru cei care şi-au purtat viaţa în vâltoarea înfierbântată a frontului, este o dumnezeiască alinare iniţiată de creştin şi românească ce aţi luat-o, de a se clădi un Palat al Invalizilor, pentru odihna celor ce s-au lăsat părţi din carnea şi trupul lor chinuit în luptele răzărului, drept mărturie pentru vecuri a vitejiei româneşti şi simbol al vrierii noastre de a trăi într'o lume viitoare mai frumoasă, înţelegătoare şi dreaptă.

Prin danile care se fac, în fiecare colţ al acestei uriaşe clădiri se va înalţna sufletul cald al Ţării.

Aceasta vîndecă răni adânci şi înalţe frunzi îngreunate de povara amintirii unei mâini sau unui picor pierdut.

Ca invalid din actualul război, înod odihnindu-mi trupul pe un pat de spital, înţelegând iniţiativa şi creştinescul rost al Palatului Invalizilor, depun şi eu o cărmădă pentru grabnica lui zidire, dăruind suma de 50.000 lei.

Să trăiţi, Domnule Mareşal.

(ss) Slt. rez. POPESCU R. EUGEN
din cavalerie

CHEMARE

Veniţi sub mândrul tricolor
Ca un talaz adus de vînt
Să apărăm ce-avem mai sfînt:
Al Ţării noastre scump ogor...

Oă dorm în el de mîi de ani
Voievozii noştri glorioşi
Şi dorm vitejii moşi-strămoşi
Urmaşi din Daci şi din Romani.

Veniţi Români să apărăm
Credinţa sfîntă din străbuni
Şi'n drum spre glorie, prin jurtuni,
Stindardul Ţării să-l purtăm.

Oă nu: nimic mai nălător
Şi mai frumos pe-acest pământ
De cît să mori cîntat de vînt
Luptând pe-al Ţării sfînt ogor.

Bătrâni şi tineri să pornim
Ca un potop de plumb şi jar
Şi'n lupta sfîntă pe hotar
Să triumfăm ori să murim!

D. VASILESCU-SEVER

M. S. Regele-Mihai I

Rugă

Din bolțile nălimilor albastre,
Coboară către noi iubit Părinte,
Și mai răstornă 'n sufletele noastre,
Potirele cu harurile-ți sfinte.

Smulgându-ne din inimi suferința,
Reversă 'n gânduri blândă bucurie,
Și 'n cugete 'ncelestează-ne credința
Și dragostea de Rege și moșie.

Sfărâmă-i sub a neamului călcăie
Pe cei ce-l țin în ghiarele durerii,
Și 'n nori de mironidenii și tămăie,
Aprinde-i policandrelor 'nvierii.

Să năbuse 'ntunerecul 'n lumină,
Și ura să se 'ncea 'n bunătaie,
Să 'nghiță adevărul pe minciună,
Ca noi s'avem pentru vecii dreptate.

Plut. adm. TH. D. CARAMAN

Scrisoare

Elena Ieremia, elevă de liceu și fiică
de ostaș, vă rog să primiți rândurile
mele, care nu exprimă decât dragostea
și devotamentul meu sincer față de os-
tași țării noastre.

Știu, căci nu prin vorbe, ci prin fap-
te putem noi mulțumi pe ostași. Dar,
cum totdeauna în țara noastră s-au gă-
sit întotdeauna în țara noastră s-au gă-
sit în toți filii ei și de aceia care să cânte
faptele de vitejie ale eroilor noștri, poe-
zia mea de mai jos exprimă aceleași
gânduri.

Vă rog mult să o cereți și dacă va
fi multumitoare, să mi-o publicați în
„Sentinela”, gazeta ostașească a națio-
nii. Vă mulțumesc.

CRUCE ALBĂ

Cruce albă, cruce albă,
Sufletul oai străjuiești,
De erou, e floare albă
Între florile cerești.
Crinul corului albastru,
Lângă el stă neclintit,
Nu-i e sufletul sihastru,
Căci eroic a murit.
Cruce albă, cruce albă,
Celui ce astăzi s'a dus,
Răstă la cap mână caldă,
Căci pentru țina-ă apus.
Gândul de viață nouă,
În ceruri tu i-ai aprins,
Pe mormântul lui aci plouă,
Dar sufletul nu s'a stins.
Cruce albă, cruce albă,
Sufletul oai străjuiești,
De erou, e floare albă,
Între florile cerești.

ELENA IEREMIA

PLUGUȘOR

Frunzuliță de stejar,
Bună seara gospodă,
Am venit să vă urăm,
Bună seara să vă dăm.

Ia poftiți pe la perdele
De-ascultați vorbele mele.
Mai poftiți pe la obloane,
Cavaleri și Domnișoare.

Frunzuliță de doi brazi,
Fiți atenți și m'ascultați.
De când seara a înserat,
Plug așa, nu v'a picat.

Așa mândru minunat,
Cu roțițele de brad,
Cu osile de fag uscat,
Doisprezece boi mi-l trag.

Măi jupâne gospodă,
Spune drept și-adevărat,
Unde-s boi de cumpărat,
Jos în vale la Bârlad.

Sunt doi boi de cumpărat,
În frunte ținutei,
În coadă codălbet,
Costă zece mii de lei.

Acasă că i-am adus
Și la plug pe ei i-am pus.
O fetiță mi-i mână
O fetiță c'o nuia.

Hăi Poriu, cea Plăvane,
C'ai făcut greșul cam mare
Am mai ura, ce-am mai ura,
Dar ni-i frică c'om însera
Pe la curțile dumneavoastră,
Departa de casa noastră.

Și avem de urât
La cea casă frumoasă,
Cu șindrila deasă,
C'o fată frumoasă.

Aho, Aho, români plugari,
Cu suman și cu țări,
Scoateți plugurile să plecăm,
Țarinele să le arăm
Trăgând brazde mari și mici,
Cum le place la voinicii.

Peste dealuri, peste văi,
Ia mai chinuiți flăcăi.

În Transnistria pe plai,
Ară Regele Mihai,
Mareșalul în urma Lui,
Strânge roada grăului.
Iar ostașii, toți ca unul,
Dau cu pușca și cu tunul,
Dau cu pumnii lor cei grei,
Dau cu sufletul din ei.

Pe sub ceru 'n vâlvătăi,
Mănați măi! Hăi!

Gheorghe Stan își dă adresa,
Că de ieri ară 'n Odessa,
Iar Vasile Mucenic,
Ară câmpul în Dalnic
Semănând în calea lor,
Flori și vise pe ogor.

Cântece și grâne 'n clăi,
Mănați, măi, Hăi, Hăi!...

Scoateți plugurile toate,
Că sunt câmpuri nearate,
Hăi, măi Dragoș, măi Stancov,
Hăi la Marea de Azov,
Ca să vadă bolșevicii,
Cum știu a ara voinicii.

Bun e anul ce sosește,
Că pe toți ne veselește.
Pace'n lume n'a adus,
Anul vechiu care s'a dus.
Acum noi cu plugușorul,
Cu tunul și cu pistolul,
Tragem brazdele de-un an,
Prin hotarul lui Ștefan

Coborîm noi cu plugul,
Unde-a fost de mult belșugul,
Dela Dumăre la Mare,
Unde's urmele romane
Pân' la Nistru cu al lui val,
Stăpânit de Decebal.

După chinuri, după muncă,
Am tras plugul coala 'n luncă
Și venim la fereastră,
Să vă spunem dumneavoastră
Că românul este tare,
Într-o Românie Mare.

Mai îndemnați flăcăi odată,
Să nu stea Plăvan pe brazdă,
Mănați, măi, Hăi, Hăi!...

Culeasă de Caporal Radu Mihail

Eroul Colonel Adjutant Alexandru P. Pastia

A căzut la datorie, cu fața la inamic,
eroul colonel adjutant Alexandru P.
Pastia. S'a înățat rugăciune de ree-
noștință pentru el, în vechiu lăcaș de în-
chinare. În pioasă ingenuitate a rade-
lor și camarazilor lui s'a adus 'audă su-
fletului ales de ostaș, ce s'a dăruit ce-
rului în neprihănită dragoste de țară.
Într'un ungher de altar a murmurat
sfios un glas: „În lacrimile noastre se
va oglinzi nu durerea, ci mândria, că
suntem urmașii unui erou ce și-a dăruit
viața pentru biruitoarea înflorire a
neamului românesc”.

Când năprasnică valtoare a bălăiei,
unde a căzut el, continuă încă peste in-
cerentările morții, cei dragi lui nu au
gemit sub sfășierea durerii. Jertfele
eroice sunt supreme dăruiri ce nu se
plâng. Suferința tuturor, lângă o cruce
de ostaș, e întotdeauna o mândră ae-

ceptare a unui destin de sublimă și fe-
ricită împăcare de suflete îndurerate.

În hurnitul victorios de motoare, co-
lonelul Pastia s'a frânt ca un drapel
desfășurat eroic în furtună. Sufletul
lui însă, ca o falfăire de dincolo de
moarte, a condus mai departe tancurile
sale spre răsărit de soare. Sacrificiul
lui a fost încă un îndemn pentru bravi
lui ostași, care i-au răscumpărat din
plin moartea și i-au corotit sângele jert-
fei, rostogolind spre zări îndepărtate
amenințarea focului vrăjmas.

În luptele dela 22 Noembrie 1942, la
Don, o Mare Unitate blindată română
a pierdut un ofițer de elită, pe colone-
lul adjutant Pastia. Fiu al Fălțiceniilor
Sucevei, s'a făcut ofițer în 1912 și a luat

Continuare în pagina 4

D-I Mareșal Ion Antonescu

Mărturie de mândrie românească

D-I Mareșal Antonescu, Conducătorul
Statului, a primit următoarea telegramă:
Domnului Mareșal Antonescu
Conducătorul Statului
București

Românii din ținutul Neamțului, ur-
mași ai plășilor Marelui Vocevod Ște-
fan, luând cunoștință cu mândrie de
faptele de arme ale Maiorului Răscă-
nescu și ostașilor nemțeni din bata-
lionul său, le exprimă prin Domnia
Voastră, Căpelenia Oștirii Române, re-
cunoștința și admirația lor.

Să trăiți domnule Mareșal!

General Coroamă
General Efstatiade
General Dragu
Colonel Calmuschi

Răspunsul Conducătorului Statului:
Domnilor Generali

Coroamă, Efstatiade, Dragu și colonel
Calmuschi.

Demni urmași ai marilor plăși,
Maiorul Răscănescu și bravi lui
nemțeni au înscris o nouă și ne-
pieritoare pagină de glorie în
istoria bătrânei noastre Mol-
dove.

Sunt mândru și vă mulțumesc
pentru meritata cinstire ce le fa-
ceți.

MAREȘAL ANTONESCU

D-I Mareșal Antonescu, Conducătorul
Statului, a primit următoarea telegramă:
Domnului Mareșal Antonescu
Conducătorul Statului
Loco

Membrii Sfântului Sinod, întruniți
în cea dintâi ședință din sesiunea anu-
lui 1942, vă asigură de tot devota-
mentul lor și vă roagă să primiți cele
mai respectuoase urări de sănătate.
Dumnezeu să vă dăruiască puteri de-
pline ca să conduceți cu spor desti-
nele Neamului nostru spre culmile
lui de glorie și de propășire, iar pe vi-
teaza noastră armată, care luptă pentru
apărarea Țării și a crucii, să o duceți la
biruința deplină.

Nicodem, Patriarh
Președinte

Răspunsul Conducătorului Statului:
Înalt Prea Sfinției Sale
Nicodem
Patriarhul României
Loco

Mulțumesc din inimă Înalt
Prea Sfinției Voastre și mem-
brilor Sfântului Sinod pentru
bunele urări.

Cu credința nesdruncinată în
Dumnezeu și în drepturile po-
porului nostru, vom lupta până
la capăt pentru a apăra ființa
Neamului și biserica noastră.

MAREȘAL ANTONESCU

Inspeția D-lui General Pantazi, Ministrul Apărării Naționale, pe front

Un brav vânător de munte

Atacul este în plină desfășurare; vânătorii de munte înaintează pe creste și văi, alungând tot mai în adâncul munților pe inamicul blestemat.

Oala 118, obiectul principal al unității, nu mai este departe. Dar, în ziua de 22 Septembrie, inamicul opune o rezistență îndrăcită. Din cazemate construite din lemn groase de stejari și camuflate cu măiestrie, mitralierele rusești latră cu nerușinare. Avântul vânătorilor, pentru un moment, este oprit. Culcași la pământ, observă de unde focul se deslănțuie cu atâta furie și încep să tragă și ei cu armele automate. Inamicul este lovit în plin. Nori de praf și frânze se ridică prin aer.

Grupa sergentului Trifa Ioan, dintr-un ploton de cercetare, nu se dă bătută cu una cu două. Prin manevre executate cu îndemânare, sergentul reușește să pună stăpânire pe un bot de deal, în colaborare cu grupa caporalului Goga Teodor, de unde inamicul putea fi văcut foarte bine și datul eficace cu foc.

În flancul drept al grupei, piliți după o tufă, la pândă, soldatul Mirion Ioan, un tânăr harnic și de omenie de prin jurul Albei-Iuliei.

De câteva ore stă cu pușca la ochi și trage mereu în rândurile cioloverilor. Doboară, unul, doi, trei, cinci și apoi încă unul... Pe urmă râde satisfăcut, adresându-se camaradului din slănga lui:

— „Să mai poștească numai; la toți în fața de petrecanie!”

Nu termină însă bine vorba, când pe marginea pădurii din dreapta lui, soldatul Mirion Ioan observă, coborîndu-se prin flanc, protejați de desimea pădurii, o grupă de ruși. Anunță imediat pe comandantul de grupă și pe pușcașul mitralier. Până ce pușca mitralieră „Susana”, după cum am botezat-o noi, să-și spună cuvântul, vitezul vânător mai trimite încă câțiva cioloveri pe lumea cealaltă.

Rușii observă de unde le vine moartea și trag cu disperare în dărul vânător de munte; dar acesta nu le dă nicio atenție și-și vede mai departe de treburi lui.

...Începuse să se înnopteze... Soarele s'a dus de mult la culcare, iar pădurea sfârtecă de gloanțe și obuze se confundă în întuneric... E liniște aproape completă... doar când și când se mai aude câte-o împușcătură!

Soldatul Mirion Ioan, obosit de greul luptelor, se culcă în adăpostul lui și doarme dus, cu Rușii în față numai la 100 m.

— „Nu vin, se gândește în sine la vânătorul, deoarece știu că aici eu de-a-face eu mine!”

Noaptea a fost liniștită! Doar câteva explozii de brand, căzute mult în dreapta sectorului nostru, au conturbat starea de veghe a pândarilor.

Primele raze ale soarelui de toamnă îl găsesc pe soldatul Mirion Ioan tot în adăpostul lui. Cu un creștin adevărat, tânărul cu mintea și sufletul curat, ea apa izvorului de munte, se ridică în genunchi, uitând parcă de vrăjmașul din față și încep să se închine lui Dumnezeu, așa cum a făcut în tot timpul vieții, cum l-a învățat la școală și biserică Oucernicul Părinte Iosif și după cum l-a deprins de mic copil mama lui.

...În liniștea solemnă a acelei dimineți de toamnă, pe la orele 5,30 se aude o singură pocnitură de armă... Corpul aplecat pentru rugăciune al soldatului erou nu s'a mai ridicat dela pământ...

I. B.

Colind nou

Sus e cer... sub mine cer...
Flori de sticlă 'n crengi de ger
Și prin noapte se desprind
Boabe albe de colind.

Noapte albă... ninge calm...
Plâns uitat în orice psalm.
Clînchet mic peste tăceri,
Risipit în nicăieri.

Către Răsărit s'au dus
Serafimi lui Iisus.
Din credința pentru El,
Cântec aspru de oșel.

Noapte albă... ninge calm...
Plâns uitat în orice psalm.
Peste iesle și trecut,
Steaua 'n noapte a căzut.

Ion Sofia Manolescu

Cazacii depun jurământ de credință Fuehrerului

Vântul suflă înghețat peste câmpia întinsă dintre cele două soproane ale colhozului. În linie, așezată pentru solemnitate, o companie de soldați în uniformă cenușie-verde germană. Căștile strălucitoare în soarele cu dinți. Este una dintre numeroasele companii de cazaci care s'au constituit din voluntarii fugiți din rândurile bolșevici sau căzuți prizonieri. După mai multe luni de instrucție trebuie acum să depună jurământ de credință Fuehrerului, pentru ca apoi să fie utilizate pentru combaterea bandelor de bolșevici din spatele frontului.

Este Duminecă dimineată. De jur împrejurul companiei o mulțime de fete și femei din satul apropiat, în port național. Culoarele vii ale basmalelor fac un cadru vesel solemnității. Reprezentantul comandantului Diviziei apare însoțit de mai mulți ofițeri. Capitanul, decorat cu Cavaleria Crucii de Fier, cel care s'a ocupat în ultimele săptămâni cu instrucția cazacilor, îi dă raportul prezintăndu-i compania. O tresărire ca un val mîscă zidul de uniformă. Fanfara cântă un marș. Reprezentantul comandantului trece în revistă frontul. Un tălmăciitor se suită pe pod și vorbește în fraze scurte despre importanța acestei zile, despre îndatorirea pentru care jură astăzi tinerii soldați, despre patria și viitorul lor pentru care ei vor fi de aci înainte eliberatori alături de trupele germane.

La o comandă 100 de brațe se ridică și 100 de guri pronunță sacadat și solemn formula jurământului: „Imenem Bogu gauri șiu svatniu chlatnu!”... Fac în fața lui Dumnezeu acest jurământ sfânt!... Două sute de ochi se îndreaptă cu gravitate și credință către tabloul Fuehrerului, sub care stă scris în litere mari chirilice: Hitler, liberatorul.

Câteva zile mai târziu l-am văzut la instrucție, sub comanda plutonierilor și subofițerilor germani. Căpiva flăcăi mai desghetăți dintre caucazieni au fost luați ca instructori ajutori. Mișcările, executate după comenzi în limba germană, se fac precis și fără greșală, ca într-o cazarmă germană.

Stând de vorbă cu comandantul caucazian al acestei companii, un fost subofițer, am aflat amănunte: ne-a spus că toți s-au înrolat voluntari. În săptămânile de prizonierat au simțit și au văzut toți ce înseamnă socialismul german și militarul german, iar astăzi sunt mândri să meargă în marș sub steagul Marelui Reich german, către un nou viitor care le promite totul. Figura stăpânită a tânărului caucazian, privirea lui deschisă și vocea liniștită mărturisesc că nu spun vorbe goale. Din însăși sămânța pusă de el, bolșevismul vede încolțind un dușman aprig și fanatic.

S.

Eroul Colonel Adjutant Alexandru P. Pastia

(Urmare din pag. 3-a)

parte la campania din 1913 ca sublocotenent comandant de ploton. Ca locotenent a făcut războiul din 1916. În campania din 1919 a fost căpitan comandant de companie.

În 1928—1931 a fost atașat militar la Belgrad. Peste doi ani este numit profesor de Tactică infanteriei și Tactică generală la Școala Superioară de Război. În 1937 a primit comanda Școlii pregătitoare de ofițeri.

Din 1939 până la declararea războiului, colonelul Pastia a fost adjutant regal. La Palat, cerând prin mai multe rapoarte, a primit înaltul consimțământ al M. S. Regelui, să fie trimis pe front. Anul trecut s'a distins în special în luptele dela Melitopol.

În prima parte a acestui război a fost șeful detașamentului de legătură al Marelui Cartier General pe lângă Armata XI Germană, până în Noembrie 1941, când este numit comandant al Școlii Superioare de Război.

La 15 Iunie 1942 pleacă din nou pe front, în calitate de comandant secund al Marelui Unități blindate; în fruntea căreia moare eroic, în vârstă numai de 49 ani, când trebuia să-și primească tresa de general.

Căzut în luptele dela Don, este înmormântat provizoriu în Rusia, la Rostov, în ziua de 25 Noembrie 1942.

Este al doilea comandant al Școlii Superioare de Război, care cade pe câmpul de onoare, rămânând ca exemplu de virtute ostășească pentru ofițerii noștri de stat major.

Colonelul Pastia a invins.

Pilduitoarea avântare a acetsui comandant peste hotarele urgiei a fost începutul marelui biruinți câștigată în ultimile zile de cătrearele blindate române la Don.

Prin crucea lui de viteaz, țara și-a înălțat acolo încă un altar pentru victoria finală.

S.

Posturi de observație în Caucaz

Crăciunul Grănicerului

Noaptea începea să se aștearnă pe neașpitte pe Dealul Feteleacului, acolo unde vitregia soartei a înfîpt pentru o vreme stâlpi noi de graniță în inima pămîntului transilvănean. Ca dintr-o porcărie uriașă, vîzduhul scutura fulgi mari de ninsoare, învelind tot cuprinsul într-o zeghe de sărbătoare. Odată cu lăsarea întunecului se porni un vînt din răsărit, sbeindu-se cu fulgii cerului.

Doi soldați grăniceri se opriră o clipă din patrulare, la semnul de pe șoseaua cea mare, ca să-și ridice gulerile de blană ale mantărilor.

— Se porni pe iarnă, vero, zise unul. Bine c'aveam cojoc bun.

— Apăi că n'o fi ca anul trecut. Ți-aduci aminte deabia ne mai puteam urni pe graniță.

— Oricât o gerui pe aici, se cheamă că suf'ă crivățul mai potolît. Ce-o fi făcînd însă cei de pe Volga? Acolo iarnă, nu glumă.

— De! Se încălzesc și ei luptînd. Ne spunea ieri d-l locotenent că i-au năucit pe ruși. Mai ales cînd ajung ai noștri la baloneta, blestemații o rup de fugă urlînd: „rumânski, nazat, nazat“.

— Ei, acolo se vede ce poate Românu-l!

Cei doi grăniceri: Gheorghe Mureșan și Ion Sinea, erau dintr-o comună de peste deal. Fuseseră tovarăși de copilărie și acum se nimeriseră camarazi în aceeași unitate de grăniceri. Gîndurile nemărturisite sburau năvalnic peste Dealul Feteleacului, spre satul lor atît de aproape altădată și atît de departe astăzi. Nu erau încă dumiriți de ce li se părea că dealul acesta, pe care hoinăriseră de mic în toată viaa, se înălțase deodată pînă la cer, iar cei dragi ai lor rămaseră oropsiți undeva la capătul pămîntului. Din ziua cînd venise urgia par'că stau cufundați într'un vis urît și tot așteaptă să se trezească.

Gheorghe și Ion tăcură un răstimp, petrecîndu-și dorurile luminoase prin cernerea mohorîtă a nopții, apoi cel din tîrziu spuse:

— La ce te gîndești tu, mă Ioane?

— Păi, mă gîndesc că mâine e Crăciunul și taica și mămuca sunt singuri și anul ăsta. Oare se mai cîntă colindole, dincolo?

— De, știu eu? Dar mare-i Dumnezeu, ne-om vedea iar la rosturile noastre, după ce-o trece războiul.

— Nici că se poate altfel, măi Gheorghe. După atâtea isprăvi trebuie să vie și dreptul nostru. Dar toate lucrurile la timpul lor. Acum să lăsăm vorba și să ne isprăvim rondul. Eu o iau în sus spre pădure. Să fii cu băgare de seamă, că pe o vreme ca asta se cam strecoară contrabandiștii.

Vîntul se mai ogoise, iar gerul nici că se simțea prin mantaua grănicerească. O lumină alburie dovedea că dacă n'ar fi fost ninsoarea, luna plină ar fi luminat pămîntul ca ziua. O liniște ca de biserică pregătea sfînta naștere a Domnului.

Ion Sinea trecu șoseaua de-a-curmezișul și își continuă patrularea de-a-lungul graniței, mergînd încet, cu trupul aplecat, par'că ar fi dus pe umeri o sarcină grea. Fulgii din afară vînzăleau și în bezna din suflet, tulburîndu-l mai mult ca niciodată. Un om i-adusesse vești de-acasă chiar azi de dimineață. Aflaseră cei de peste deal că el este prin părțile acestea și dorul părinților trebuie să fi fost tare arzător în noaptea asta de Crăciun.

Cum s'ar repezi să-i vadă, măcar pentru o clipă. Cunoașteau cu ochii închiși fiecare drumuleț, fiecare viroagă, doar pe aici se pomenise de cînd se știa el. Ce vremuri fericite era altă dată. Cum de se spulberaseră toate, așa ca zăpada pe un câmp sub vîfor.

Călca rar și apăsat și cu fiecare pas bocancii i se afluiau în pulberea albă pînă la glezne. Cîmpul se înfiora la trecerea lui, iar urmele ce se iveau căteva clipe în zăpadă, păreau săruturi de mîngăiere depuse pe fața pămîntului adormit, de care se simțea atît de aproape, atît de strîns legat.

În jurul lui stăteau de amintiri se învîlmăseau cu fulgii vîzduhului. Își isprăviseră de un an termenul de oștire și se gîseau tot sub arme. Așa era porunca ceasului de față și n'avea ce face. Dar un glas îi spunea că mâine, poimîine, se va întoarce roata, va veni iar în sat să-și muncească pămîntul, să-și îngrijească averea. Îl așteptau părinții, îl așteptau și Anița, fata cea mai chipeșă din comună, logodnica lui. Va mai ridica o casă lângă bătrîna locuință părintească, va cumpăra doi bouleni pentru arat și poate doi cășori cu care ar putea face cărăușie la fabrică în zilele de răgaz.

Frumoase nădejdi, dar de ce se își simte acum inima atît de groa par'că e un bolovan?

E noaptea de Crăciun și el nu este acolo. Vieța îi este tăiată în două, jumătate aici, jumătate dincolo. Dacă ar lua-o la picior, într'un ceas ar fi acasă. Cunoaște el un drum ascuns pe unde nu l-ar simți nimeni. Pînă în ziua ar putea fi înapoi. I-ar vedea în fugă pe toți ai lui, le-ar aduce un pic de bucurie de Crăciun.

Soldatul Ion Sinea, cînd își dădu seama că alunecă pe alte căi se scutură cu toată puterea: „Doamne, ferește-mă de ispită“!

Își făcu o cruce mare, alungînd cu hotărîre gîndurile ce vroiau să-l abată dela datorie. Respiră de cîteva ori aerul înviorător de iarnă și cu fălcile încheștate, cu ochii scotocitori prin noapte, merse înainte, înfrîmîndu-și dorurile.

Deodată prin zăvoiu se auzi o trosnitură de vreascuri. Se tupilă repede după un copac și ciuli urceșile. Răspunderea lui de paznic la hotar se trezi cu toată înverșunarea. Inima îi svîcnea să iasă din coșul pieptului. „Trebuie să fie contrabandiști“ își spuse el, căutînd să prindă orice mișcare.

Cu hotărîre apucă arma și se îndreptă îndrăzneț spre locul unde i se păru că zărește o umbră.

— Cine-i, stăi!

— Om bun, se auzi un glas răspunzînd cu blîndețe.

O clipă, toată făptura grănicerului Ion Sinea fu străbătut de fior. Recunoscu glasul. Dar consenul era mai tare decît orice pe lume.

— Om bun, înaintea și dă-ți parola.

— Sunt eu, Petre Sinea. Nu te mai prefăce, Ioane, ți-am ghicit glasul.

— Nu recunosc. Dă-ți parola.

— Sunt eu, tatăl tău, măi Ionică. Nu știu nicio parolă. Bine că nu m'au zărit vrăjmașii. Iată, am venit să-ți aduc bu-nătăți de Crăciun. Numai cîteva clipe și mă întorc, că m'așteaptă maică-ta acasă.

— Trebuie să te escortezi la pichet. Așa-i consenul. Altfel trag.

— Bine, Ionică, fie cum zici tu. Mulțumesc lui Dumnezeu că te-am nimerit.

A doua zi, în fața pichetului de grăniceri, comandantul cerea informații

Scrisoare acasă (de Welas)

despre lucrurile întîmplate în timpul nopții și după ce-l lăudă pe Ion Sinea înaintea frontului, îi strînește mîna, spunîndu-i cu prietenie:

— Te-ai purtat ca un adevărat grănicer. Spune-mi ai vre-o dorință pe suflet?

— Să trăiți, domnule locotenent, aș vrea să petrec Crăciunul cu omul arestat astă-noapte.

— Bine, Sinea, dar lămurește-mă cum ți-a venit gîndul ăsta?

— E tata, dom'le locotenent! A vrut să mă vadă de Crăciun.

Ofițerul privi drept în ochii soldatului, de unde văzu izvorînd două lacrimi potolite.

Simțind și el o duioșie neașteptată, înecîndu-i sufletul dădu un ordin scurt:

— Să fie eliberat arestatul, să stea cu noi la masa de Crăciun.

Apoi intră repede în clădirea pichetului să nu-l vadă trupa, cum strivește între pleoape două sfînte boabe de lacrimi.

I. VALERIAN

Un eroic contraatac

În marele cot al Donului, armatele aliate mai aveau de făcut curățirea luncii marelui fluviu rusesc de resturile trupelor sovietice.

Bolșevicii se agătasera cu disperare de cîteva mici capete de pod, unde terenul le era favorabil, pentru a păstra baze de plecare la atacurile pe care aveau intenții să le încerce pentru degajarea Stalingradului.

De mai multe zile atenția unor unități germane și române era îndreptată asupra unei păduri de cîteva hectare, situată chiar pe malul Donului, botezată de camarazii noștri „Loreley“, pentru că avuseseră bucuria să o cucerească și apoi durerea să o piardă. Era foarte greu de stăpînit această pădure, de oarece în acoperirile ei pătrundeau mai multe viroage adânci, prin care se infiltrau rușii, atacînd continuu pe ostașii noștri.

Într-o noapte, mai întunecoasă decît celelalte, din cauza unor nouri care acopereau cu o perdea de nepătruns luna și stelele, cîteva sute de bolșevici își pususeră în gînd să recucerească o înălțime din apropierea păduricii Loreley, care da posibilitatea trupelor aliate să supravegheze bine albia Donului. Înaintînd prin viroage, au ajuns pînă la 50 metri de linia infanteriei, amenințînd observatorul unei baterii de artilerie care se afla în spatele pușcașilor.

La observator se găsea căpitanul Vergati Lelius, care, dîndu-și seama că înaintarea inamică îl punea în imposibilitate să conducă, în bune condițiuni, focul tunurilor sale, spre a păstra înălțimea, a pornit imediat la contra-atac cu artileria pe care-i avea lângă el.

Reacțiunea neașteptată a românilor, în frunte cu înfrîmătorul ofițer artilerist, care, cu pistolul său mitralieră, făcea goluri simpte în rândurile dușmane, a înspăimîntat trupa sovietică.

Bolșevicii au întors spatele și au început să se retragă în debandadă.

Căpitanul Vergati a capturat cu grupul său de comandă 8 prizonieri, pe lângă nenumărați bolșevici pe care

i-au omorît și rănit. Nu s'a mulțumit însă cu acest rezultat. A continuat contra-atacul, împreună cu infanteria, urmărind de-a-proapie pe rușii care fugeau și cu un efectiv ce nu depășea 40 ostași a ajuns și a împresurat inamicul în pădure.

La acțiunea de curățire a păduricii, pe care a pornit-o mai departe fără odihnă, insufletit de dorința să arunce peste Don resturile trupei sovietice, într'un salt în care arăta vitejilor co-l urmau drumul biruinței, a trebuit să treacă printr'un baraj al aruncătoarelor dușmane. Cu această ocazie, un proiectil a răpit regimentului de artileriști prahoveni pe căpitanul Vergati Lelius, încheind vieța sa eroică, închinată Patriei.

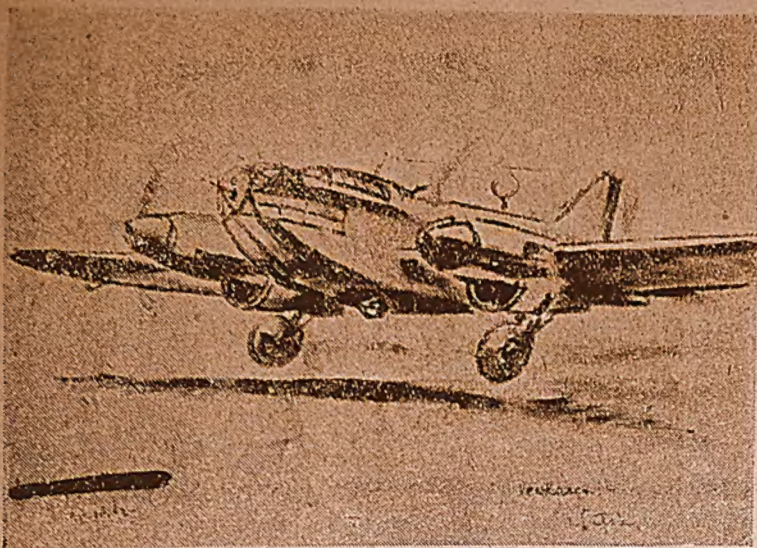
Alături de el au căzut și doi dintre observatorii săi, fruntașul Apostolescu Alexandru și fruntașul Florea Gh., care l-au însoțit pe drumul fără întoarcere, dovedind trădănia legăturii încheată între comandant și ostași săi.

Jerfa lor n'a fost zadarnică. Bolșevicii s'au putut convinge încă odată, în urma pierderilor mari pe care le-au suferit, că pe Don Românii se bat năpraznic.

Pentru eroicul contra-atac, căpitanul Vergati a fost propus să i se dea, post-mortem ordinul „Mihai Viteazul“, iar artileristilor căzuți, medalia „Virtutea Militară“. Slt. rez. TUDOSIE ION

Schifă de pe front (de P. Șuțeanu)

Poarta Nistrului

Nistrul, dela Crăuleni în jos, își ră-
rește meandrele, strecurându-se în oco-
luri largi, lătinându-și albia și înmulțin-
du-și vadurile pe sub podgorii și livezi,
în care primăverile își torc farmecul
în cântecele dragăstoase ale privighe-
torilor. Vadurile dese au și fost pricina
lanțului de năvăliri ale barbarilor din
răsărit. De aceea, străbunii noștri au
căutat să ridice cetăți de întărire în
părțile unde primejdiile erau mai ame-
nințătoare, cum sunt dela Tighina 'n
vale, până 'n oglinda Limanului, stră-
juită până azi de zidurile Cetății Albe.

Pornind dela Chișinău cu fainoul
incăpător, sub care arcuile hodoro-
gesc asemenea unor clește jucate de
copii, drumul colbos își desface brăul
fumuriu prin începutul de șes care duce
'n Bugeacul ce se oprește la Dunăre
pentru odihnă. Rare păduri de salcâmi
răsufliă răcoare, potolind, în chilia lor,
zădărlul care, în toilul verii, are răbuf-
niri de cuprător. În mersul cailor, liniștit
cu un rău fără învârteliri, priveliștele
basarabene se desfășoară în lumina care,
prin aceste locuri, are fulgerări de mărg-
ăritar.

Privirea s'aniină de sate, cercând să
oblicească numiri și taine urzite 'n tre-
cut de slova istoriei. Merenii și Bulhoca
odihnesc gospodăriile moldovenești, prin-
tre cioburi de ape rămase dela ploii, ori
rămășiți de inundații. De pe drumul de
cară, Nistrul se ghicește sub dealurile
care hotărânesc guvernământul de ieri
al Chersonului. Când ne apropiem de
Tighina, la 6 km, întâlnim satul mol-
dovenesc Varnița, sat unde-a locuit 2
ani, dela 1709-1711, marele rege, erou
al Suediei, Carol al XII-lea.

În fața bisericii, care, prin măreția ei,
stăpânește întinderile transnistriene, s'a
ridicat un monument în amintirea osta-
șului cuceritor de lumi. Doi ani a stat
prizonier în Varnița, în satul sărac pe-
atunci și închis apoi în turnul Cetății
Tighina, turn care dăinuie și azi în par-
tea dinspre răsărit spre Purcari și Ti-
raspol. Regele Carol al XII-lea, în 2 ani
ne-a deprins limba, s'a îndrăgostit de
măncările noastre și negreșit că niște
ochi dulci de moldovancă i-au tulburat
inima. Că este așa ne-o dovedește o în-
tâmplare pe care țin s'o povestesc.

Acum câțiva ani, un profesor uni-
versitar din Suedia a venit la Varnița

să vadă locurile unde-a viețuit marele
Rege. L'am purtat prin sat, l'am dus
pe la școală, pe la biserică, am colindat
cu el Cetatea, i-am arătat turnul care
i-a fost locuință și târziu de tot, rupt
de foame, l'am dus la masă la restau-
rantul Butnaru. Comandasem dinainte
numai bucate românești, anume ca să
facă acest străin cunoștință cu bucă-
tăria noastră. Și, între altele, făcuse
Butnaru și niște sarmăluțe în foi de viță
mici, mai cât alunele, grase, din carne
de porc, puțin amestecată cu de vacă și
muruite cu niște smântână groasă, de s'o
tai cu cuțitul.

Eram toți curioși să vedem ce-are să
spue suedezul despre sarmăluțele care se
topeau în gură de bune ce erau. Cum i
s'a pus în față farfuria aburindă, profes-
orul a strigat, tare înveselit:

— Asta-i mâncarea noastră națională.
Și, pe urmă lucrurile s'au lămurit,
risipind mirarea noastră, când am aflat
că dela Varnița, Carol al XII-lea a dus
în Suedia gustoasele sarmăluțe și le-a
încetănit ca mâncare națională.

De-aici, dela Varnița, se deschide o
minunată priveliște de-alungul Nistrului
și dincolo, peste Purcari, în marele sat
ascuns printre livezi, dintre care ies în
potopul luminii acoperișuri roșii ca
niște oglinzi însângerate.

Când intri în Tighina nu știi pe care
stradă s'apuci, că toate sunt la fel,
drepte-sfoară și largi, de năvălește prin
ele lumină, spumoasă ca o cascadă. Ca-
sele unele noi, alte rămase poate — așa
de pe vremurile Voevoților sau a No-
gailor, sunt străjuite de copaci, cei mai
mulți răsațiți de gospodăria românească.

Orașul Tighina, dacă răscolim hri-
soavele vremurilor, este bătrân ca toate
orașele pe care vieța negustorească le-a
clădit în răsărit, pe malul Nistrului
moșneag, întărindu-le cu cetăți și hotă-
rindu-le drept dig în calea puhoaelor
vrăjmașe.

Pe timpul dominației genoveze, ora-
șul flința, ceia ce a silit pe acești ne-
gustori, în colind, să 'ntemeze aici cuib
de întărire. Chiar numele orașului a fost
dat de genovezi. Ei îi spunea „Tighin“.

Aici, în Tighina, au ridicat cetate
cu zece turnuri crenelate, clădind în
interior un castel cu opt turnuri. Ră-
mășițele acestui castel trăesc și astăzi,
ca și zidurile Cetății, pe malul Nistru-
lui, încercuite de alte ziduri și de șan-
țuri noi, pe timpul acela, se dădea
drumul apei, formând un brâu de albie
adâncă.

Tighina a fost orașul în care băta-
liile s'au ținut ca ploile de toamnă.
Pe-aici, pe la Tighina, se scurgeau nă-
vălirile dușmane, gonind furtună, je-
fuind și omorind, sămănând groaza și
finând veșnic trează apărarea băștina-
șilor.

Așezarea aceasta era ca o poartă la
malul Nistrului, în care izbeau toți
barbarii răsăritului, ahtiați să intre.
De acela, când turcii și-au întins stă-
pânirea până la Nistru, au ținut să
schimbe numele orașului din Tighin în
Bender, ceia ce pe limba lor înseamnă

poartă. Această poartă a răsăritului
trebuia să stea închisă, ca să poată cei
din dreapta fluviului să-și vadă de ros-
tul treburilor, sau să facă față altor
zbuclumări ce poposeau din miazăzi,
dinspre Chilia și Ismail.

Când orașul a intrat sub oblăduire
moldovă, mai cu seamă sub Ștefan
cel Mare, Cetatea, dărâmată de vifor-
nițele păgânilor, fu reparată și întă-
rită puternic, având salaș de ostași,
cu parcălabi și hatmani viteji, neîn-
frânți și biruitori, spaima veneticiilor și
prilej de preamărire a Nației moldo-
venești.

Benderul și șirul desdăpănat al vea-
curilor, a trăit, când sub moldoveni,
când sub turci, când sub tătari, când
sub ruși, până ce aceștia din urmă,
prin înșelăciune, au izbutit, după 1812,
să-și dăreze o stăpânire de 106 ani.

Străbunii noștri au avut multe de
suferit dela acești dușmani, care, mai
ales și cei mulți, prin poarta aceasta a
răsăritului, amenințau Moldova. De
multe ori turcii năvăleau pe la miazăzi
și 'n același timp intrau și tătarii pe la
răsărit. Atunci moldovenii se rupeau
în două și dădeau iureș în păgâni.
Plăeșii și arcașii noștri umpleau codrii
Tighecului și când le venea la inde-
mână, năpusteau, valuri, împrăștiind
groaza și moartea.

Și, ne vorbesc hrisoavele că la 1535,
sultanul Soliman, în fruntea unei mari
oștiri, a pus flămândă stăpânire pe
ținutul din sudul Basarabiei, ocupând
și Tighina, când i-a schimbat numele
în Bender. Atunci, Soliman a întărit
pe scaunul Moldovei, ca Domn, pe Ște-
fan Lăcustă. Domnia lui Ștefan Lă-
custă, înjugată cu desăvârșire turcilor,
a fost una care a 'ndurerat mai mult
sufletul moldovenesc. De-aceia acestui
Voevod i s'a dat porecla de Ștefan
Turciful și 'mpotriva lui, care pierduse
o parte din Moldova, s'a pornit o ră-
coală și-a fost dat jos din scaun și
omorât.

Furtunile, peste pământul nostru,
s'au abătut și s'au dus. Neamul a ră-
mas așa, cum îi cel de azi, stăpân pe
curat suflet românesc, în aceeași stră-
bună credință și 'n armonia aceluiași
grai, frumos și dulce cum altul nu-i.

La Tighina și 'n părțile până la Du-
năre, pe vremea năvălitorilor barbari,
erau numai moldoveni. Învrăstările de
astăzi sunt coloniști, aduși în scop de
desnaționalizare elementului băștinaș.
Dovadă că după 1500 erau în părțile
Tighinei numai moldoveni, ne-o face
Bejul de Bender, care, spre a se înțe-
lege cu populația, a fost nevoit să-i în-
vețe limba. Odată acest Bei, așteptând
să-i sosească Hanul și având nevoie de-o
cinstită băutură, scrie unui cunoscut
în moldovenește și 'ntrebuințează o
limbă așa de frumoasă, de parcă ar fi
scris-o Neculce sau Mironașcu Costin:

„Eu, Ali, Bei de Tighina, pohtesc pe
dumeata ca să-mi trimiți un horlică,
să-mi hie de Hanul, că este să vie spre
la Tighinea și țî-l voi plăti cu bani
dumitale, dar foarte te pohtesc să-mi
trimiți curând, până nu vine Hanul.
Și mă rog să-l trimiți pre acest om al
mieu. Și să nu mi-l zăbăgești“.

Și-acum să poposim cu sufletul și
inima în orașul unde pe fiecare piatră
istoria are 'ncrustată o literă.

Tighina are o fermecătoare așezare
pe malul Nistrului. Imprejmuit de pod-
gorii și livezi, orașul s'asemuește unei
stațiuni climatice. În preajma Tighi-
nei, de jurimprejur, sunt cele mai re-
numite livezi din țară. De-aceia Tighi-
nei i se spune California Basarabiei,
după marile bogății ce le aduce pome-
tul. Când ieși de pe strada principală,

dintre prăvălii cu mușterii mulți, dai
în mahalaua numită Caucaz și locuiești
în mare parte, de catapi: lipoveni bă-
boși, cu primăveri senine în ochi, pur-
tând ciubote uriașe și rubăști de toate
culorile. De-aici, din mahalaua Caucaz,
încep, pe sute de hectare, livezile care
cuprind în ele 93 sorturi de mere. Por-
nești cu trăsura pe digul care le apără
de Nistru. Primăvara deschide rai de
flori, deoparte și de alta. Dacă în lu-
mea care n'o cunoaștem există rai, ne-
greșit că din fumusețea lui a coborât
o parte la Tighina, în împrejurimi.

Printre livezile nspumate, câte-o casă,
unde și unde, dovedește că este și-un
stăpân. De sus de pe dig, privirea ad-
miră înhorbotarea de flori, de parca
peste livezi s'ar fi abătut, spre odihnă,
toți fluturii colorați din lume. În
stânga, Nistrul își saltă chimurul de ape
și peste el brătara podului de fier scân-
tee'n lumină. Se zăresc clădirile din
Tiraspol și 'n vale turnul mănăstirii
Chitcani, de unde, în ceasuri de liniște,
adie taine de clopote.

În fiecare an, primăvara, Nistrul se
mânie, își umflă albia și se revarsă în
livezi, înfruntând digul. Iar când își re-
trage apele, lasă în urmă brazde de măt,
care întărește rădăcinile pomilor și ajută
a pune gust deosebit în fructele toam-
nei. La Tighina, Nistrul își înfrățește
rostul cu Nilul Egiptului.

Spre miazănoapte și apus orașul e'n
hotar cu podgoriile dela Belousova și
Protegalovca Dacia. De-aici Octomvrie
scoate-un vin gros ca untdelemnul, care,
când îl bei, toarnă tinerete 'n trup.

Pe-aici toamna e'mbelsugată și liniș-
tită. În nopți cu răcoare, în pacea de
arhondarie, s'audă, din câte-o vie, glas
de ghtară. E un vers duios și 'nlăcră-
mat. Poate cântecul se 'nlată pentru
dragoste, sau poate e o rugă pentru cei
ce odihnesc în preajmă, în ținutul
„General Dragalina“, plin de jertfele
dăruite de eroii care au deschis la Ti-
ghina poartă răsăritului, ca să se vadă
Bugul: hotarul firească al Moldovei.

Cpt. rez. D. IOV

Colind

Pe muntoase poteci cu bolovani,
Copilul de ieri se îndrepta spre cer,
Simplu, ca o lumină printre ani,
Întonând la fereastră: Leru-Ler.

Măsura al întinderilor arc,
Cu mâinile degerate de ger,
Spre veșnicul cărunțit monare,
Înalt'ndu-și colindul: Leru-Ler.

Printre zăpezile lumii era,
Ca o lumină ce arde Oior,
Mioarele de pe culmi adună,
Cântând în vremea largă: Leru-Ler.

Așa, copilul de ieri, peste ani,
Pe muntoase poteci urca spre cer,
Printre-ai vieții trecând bolovani
Și cântând la fereastră: Leru-Ler.

ION SIUGARIU

Faptele de arme ale unui escadron mecanizat

După zile întregi de urmărire aprigă a hoardelor bolșevici, ajunși în satul Timofevskaja, la Sud de Rostov, informațiile obținute arată că în curând vom ajunge oastea fugară a lui Stalin. Aici escadronul intră în compunerea Detașamentului comandat de căpitanul Frank, împreună cu două companii de pionieri germani, care primesc misiunea de a cerceta direcția de înaintare a unității superioare.

Siguranța înaintării este încredințată plutonului de motocicliști, sub comanda bravului locotenent Floreșteanu Marcel, întărit cu două care de luptă ce constituie avangarda acestui detașament.

Este ora 8,30, motoarele sunt pornite. O scurtă verificare a echipamentului și mașinilor ne arată că totul este pus la punct.

Ritmul accelerat al mașinilor pare a fi prea încet, față de nerăbdarea ce se cîntește pe fețele tuturor.

În curând, primele elemente de cercetare ajung în fața unui canal, al cărui pod ardea. Datorită mijloacelor pionierilor germani ce făceau parte din detașament, escadronul reușește să treacă râul.

În fața satului Staroarmenskaia, ariergarda inamicului este întâlnită. Un viu schimb de focuri deschis de ambele părți lasă să se vadă frica produsă în rândurile bolșevicilor, fapt imediat exploatat de locot. Floreșteanu, care împinge toată avangarda în rândurile inamicului.

Acțiunea repede a carelor de luptă de sub comanda locot. Bunesco Nicușor, execuția perfectă a sergentului Cărcimaru și sergent Pătrășcu, conducători de care, precum și curajul neasemuit al sergentilor: Sebeșanu și Diaconu, din plutonul de motocicliști, creiază zăpăceala de nedescris la bolșevici.

Urmărirea și rapida curățire a satului, dă posibilitatea avangardii de a captura un mare număr de prizonieri și material de război.

Ajunși la Kraznoarmenskaia elementele inamice sunt surprinse tocmai când voiau să dea foc podurilor. Escadronul de sub comanda căpitanului Florescu Petre organizează trei recunoașteri pe trei direcțiuni, care duceau toate spre obiectivul zilei, orașul Slavinskaja.

Recunoașterea de pe axul principal de sub comanda st. rez. Neamțiu Ioan, aduce informația că Slavinskaja este puternic ocupată de inamic. Hotărîrea imediată a căpitanului Frank este de a ataca. În curând recunoașterea de pe axul principal este primită cu focuri. Printr-o acțiune puternică a avangardii, primul dispozitiv al inamicului dela marginea orașului este desorganizat, iar inamicul este urmărit prin focuri puternice și silit să se retragă. Sub o ploie ucigătoare de focuri executate de soldați și partizani, din curți și case, bravura ostașilor noștri nu este oprită decât în fața râului Protoka, care străbate orașul și al cărui pod bolșevicii îl aprinseseră pentru a scăpa de furia urmăririi.

Dispozitivul de apărare comandat de locot. Floreșteanu, de pe malul râului

Protoka, pe lângă focurile primite de dincolo de râu, este atacat de focurile puternice ale partizanilor din spate. Curățirea lor nu s'a putut face decât cu ajutorul plutonului de tanchete comandat de viteazul lt. Bunesco Nicolae.

În timp ce acesta își execută misiunea, pe malul opus își făcuseră apariția două guri de foc A. C. Sublocot. rez. Neamțiu Ioan, comandantul secției de tunuri A. C., văzând această situație și dându-și seama că orice clipă pierdută ar putea primejdi soarta carelor de luptă și a locot. Bunesco, cu echipajul său, datorită unui sentiment de înaltă camaraderie, personal trecu la trăgaciul unui tun Bofors, a executat tragerea asupra inamicului, neutralizându-l și dând posibilitate locot. Bunesco să-și retragă carele la adăpost.

Spiritul lui de camaraderie i-a fost însă fatal, deoarece o schijă dintr'un proiectil A. C. l-a răpus.

Fapta lui constituie un exemplu minunat, iar sacrificiul lui n'a fost zadarnic. A doua zi, detașamentul căpitanului Frank a fost întărit și orașul Slavinskaja a fost cucerit.

Escadronul căpitanului Florescu primește o nouă misiune de a surprinde trecerea peste Cuban. Recunoașterea trimisă spre Vest, sub comanda locot. Floreșteanu, raportează că satul Anastasievka este liber. Reluarea înaintării cu întreg escadronul s'a făcut după vreo patru ore, conform ordinelor. În acest timp, bolșevicii au ocupat satul. Rezistența lor pare a fi dărză, dar o scurtă judecare de situație a comandantului de escadron, hotărâște o manevră abil concepută și executată la plutonul purtat de sub comanda sublocot. Millea Gh. și plutonul de care de sub comanda locot. Bunesco N. înăltură rezistența inamicului, lăsând satul în mână escadronului.

A doua zi, escadronul căpitanului Florescu își continuă misiunea cu scopul de a pune mâna pe trecerea peste Cuban. La circa 14 km. Vest Anastasievka, focuri puternice ale inamicului, executate din toate părțile, combinat cu focuri de mitralieră a 5 avioane Ratta, încercară să surprindă și să înconjoare escadronul. Armele automate A. C. și brand-urile din belșug au încercat să distrugă întreg escadronul. Este o situație foarte critică.

Experiența comandantului face ca rușii să plătească scump îndrăzneala lor. O fixare de front cu vitejii din plutonul lt. Floreșteanu, întărit cu secția A. C. și grupa de mitraliere de sub comanda sergentului brav Hanea Ștefan, pentru a zădărnici înaintarea inamicului și dispunerea plutonului purtat pe flancuri, stăvilește încercarea inamicului de a ne înconjura.

Focul eficace al mitralierei executat de soldatul Rolea Nicolae și focul puștilor mitraliere, executat de soldații Cloria Ioan și Isac Nicolae, au secerat valuri, valuri de bolșevici. Escadronul este dispus, în formă de arici, gata de a para lovitură din orice direcție.

În acest timp locot. Bunesco N. primește ordinul să acționeze cu plutonul

Ostașii noștri la ocuparea Nalcicului

său de care în direcția în care ar căuta să contra-atace. O scurtă dar enegrică acțiune a carelor pe unul din flancurile descoperite, evidențiază curajul locot. Bunesco și sergentului Dimulescu Petre.

Un glonț rățâcit al unei arme A. C. rapune pe sergentul Dimulescu Petre, care moare cu mâna încheștată pe mitralieră, iar pe locot. Bunesco Nicolae îl rănește mortal.

Exceptionala comportare a întregului escadron a determinat slăbirea rezistenței inamice și a dat posibilitate comandamentului, prin informațiile prețioase ce le-a furnizat prin luptă, să ia o măsură conform situației.

Curajul și comportarea întregului escadron moto-mecanizat a stărnit admirația camarazilor germani cu care au acționat.

Pe un aerodrom departe în răsărit

Seara, la popotă, bărfeală ca de obicei, noaptea calmă și sticloasă, iar dimineața, o dimineață ca toate celelalte, cu puf ușor de brumă pe aripile avioanelor și soare anemic răsărit undeva pe aproape. Aparatele sedeau cuminiți în așteptare, rânduie frumuse pe o latură a aerodromului.

Viata începuse să palpite pretutindeni. Desigur, puțini oameni știu cum se animă un câmp de aviație. La început, când noaptea își ridică o geană de întuneric la orizont și primele trâmbe de lumină pală încep să răsbătă, o tăcere și senzația de pustiu te copleșește de cum ai pășit pe aerodrom. Avioanele par ici, colo, făpturi fanteziste, cufundate într-un somn metalic. Camioane, macarale, butoaie, grinzi și o sumedenie de alte materiale zac risipite alandala pe pământul neted, învaluite în mantia cenușie a zorilor. Deodată pe neașteptate liniștea e sfâșiată de strigăte, cuprinzând ordine, din bordecele ascunse încep să răsară oameni care se cheamă, și-și dau comenzi, încet, încet câmpul se umple de o lume care se înmulțește ca prin farmec, butoaiele încep să se rostogolească, mașinile să funcționeze, motoarele să zărnăie, elicele să se învârtă.

Munca pe aerodrom a început. S'a făcut ziu!

Așa a fost și în dimineața aceea ce nu vom uita. Când au sosit piloții pe aerodrom totul era în perfectă regulă. Au cercetat hărțile, au schimbat păreri și fiecare s'a îndreptat apoi spre aparatul lui. Avioanele erau gata de sbor. Zumzetul regulat al motoarelor încânta urechea ca o muzică plăcută. Și pe bună dreptate. E muzica pe care o ascultă înaintea fiecărei plecări, pentru că în sunetul notelor monotone și regulate, se împletesc speranțele celui care înfruntă necunoscutul albastru.

În așteptare, piloții vânători ce urmau să facă protecția unor avioane românești de bombardament, ascultau satisfăcuți muzica motoarelor lor.

Pe neașteptate, în văzduhul pur ca apele unei oglinzi de cristal, deasupra aerodromului, au apărut în formație un stol de bombardiere roșii. Din senin... Cum se întâmplă numai la cinema, decolul s'a schimbat fulgător. Ca la o singură comandă, întregul aeroport s'a transformat în poziție de apărare și contra-atac împotriva îndrăzneților roșii. O clipă numai de reculegere și tăcându-l sacadat al mitralierelor, răbufnitul vădit al A. C. A-lui, se amestecau în spațiul cutremurător, într-o infernală orchestratie. Cerul însuși s'a învâlnit

într-o ceață groasă, iar soarele se zărea prin draperiile vinete ca un bou uriaș de aramă.

La cutezanța roșiilor au răspuns proiectilele antiaeriene. Apoi, ca la întoarcerea unei manivele, fumul s'a risipit, tragerile au încetat și totul a reintrat în normal.

Oamenii au ieșit din adăposturi, s'au regrupat la posturile lor. Cu urechile atente descifrau un zumzet pe care îl cunoșteau. Ce era?

În timpul tragorii antiaeriene, în atmosfera de iad, prin răpăiala luminoselor, prin fum și flăcări, patru vânători români decolaseră. Cu mâinile strâșnă la ochi, noi cei de pe aerodrom am început să-i căutăm în înaltul cerului. A! Iată-i colo departe...

În zărea de smarald ei aleargă vijeții în urma bombardierelor rusești, care deslănțuiseră atacul. Le-a ajuns. Se aduc binocurile din borde. Un strigăt: „Unul a fost doborât!”

O coadă uriașă de fum încondeiază orizontul.

— „Încă unul! Bravo!”
Câteva chiote și câteva capele sar în aer. Privirile se ascut, degetele spectatrilor de pe aerodrom învârtesc teribil rotulele binocurilor... Dar nu se mai vede nimic. Punctele negre s'au stors în zare, înecate în aburi luminoși. În spațiul fără fund, urmărirea victorioasă a continuat până deasupra Stalingradului.

Sold. t. r. BOGHIZAN P. ION

Stalingrad

Românașii noștri, tot ei bravi,
Îți vor fi, ca și-altora, zugrăvi,
Că ei te vor zugrăvi cu sânge
Și Stalin avea-vă ce plânge!

Adă Doamne furia ta toată
Să vedem iar crucea luminată
Și zdrobește, cu puterea ei,
Bolșevicii, în urmă de mase!

Dă putere'n luptă la Români
Să învingă pleava de păgâni
Și-ada pacea'n lumea zbucimată
Cu milostivirea ta de tată!

Și-apoi, în semn de închinăciune,
Să zidim o țară cu renume
Și să ducem, lumii întregi, prinos
Sângele vărsat pentru Christos!

Med. subtil, rez. NICA ILIE

Lansarea minelor în Marea Neagră de către marinarii români

Cu submarinul în misiune

Era aproape de sfârșitul misiunii noastre. Timonierul de cart adunase laolaltă numărul orelor pe care le petrecusem sub apă:

— Până acum avem o sută și cinci ore de imersiune, ne spune el. Nu a răspuns uimeni. Ne închipuim că am petrecut peste o sută de ceasuri stând în adâncul mării. Puterile noastre erau supte de osteneală, de intoxicație, de umezeala adâncului de mare și de vecherea neîntreruptă. În amiaza aceasta auzeam deasupra noastră elicele vedetelor rapide care ne caută, cu inversnar, de azi dimineață aruncând zeci de bombe. Aveam impresia că vânătoarele de submarine lunecă prin vârful capului, atât le auzeam de clar. Din când în când grenadele anti-submarine explodau atât de aproape, încât închideam ochii ca să nu vedem cum o să se producă spărtura. Totuși norocul a fost de partea noastră. Rușii nu au reușit să ne atingă. Stăteam, acolo, aproape de fund cu motoarele stinse și niciunul dintre noi nu clintea. Vorbeam în șoaptă, și dacă ne mișcam, dintr'un compartiment în altul, năseam în vârful picioarelor ca să nu fim auziți cu ascultătoarele de vedetele rapide. Era deajuns un șgomot, oricât de mic, și vedetele ne-ar fi putut ghici locul în care stăm ascunși la câteva zeci de metri sub apă.

Aerul era greu. Așa e totdeauna după amiază, după zece sau douăsprezece ore de ședere în fundul mării. Respirăm greu, la intervale scurte și obosim la cea mai mică mișcare pe care o facem. Odiioară se aflau pe submarine colivii cu cobai. În momentul în care cobaii mureau, se știa că aerul e prost și că oamenii trebuie să ia măsuri urgente ca să nu împărtășească și ei peste câteva ceasuri soarta micuțelor animale. Acum numai există în submarine colivile cu cobai de sacrificiu. Presiunea și puritatea aerului este constatată cu ajutorul aparatelor speciale. Eu, care nu am rezistență submariniștilor profesioniști, simt lipsa aerului și cad într'un fel de toropeală înainte de a arăta aparatele că aerul trebuie purificat.

Ofiterul secund al submarinului a observat că organismul meu înregistrează cu mai multă precizie starea atmosferii și mă consultă, fără să se mai uite la aparate.

— Cum te simți?... E suficient aer, mă întreabă el răsând.

Am înțeles că pe submarin mai îndeplineam încă o misiune în afară de aceea oficială, de cronicar al luptelor: eram un fel de cobai.

— De ce nu dai drumul la mai mult oxigen? întreb pe comandant.

— Fiindcă ne îmbătăm mai cumplit decât am bea țuică.

Intr'adevăr, la bord aveam rezervoare cu oxigen suficient, dar nu ni se dă decât cu sgârcenie. Asta, pentru că oxigenul — după cum am aflat — are cam aceleași proprietăți ca și țuica. El este ca și gazele hilariente,

Dacă ar fi uitat un robinet deschis la rezervorul cu oxigen, în foarte scurt timp ne-am îmbăta cu toții, crișă.

Respirat în cantitate mare, oxigenul te face întâi foarte vesel, apoi te face să visezi frumos și să adormi. E interesant să suferi toate aceste transformări fără să-ți dai seama. În timpul somnului, mori, fără nicio durere și fără nicio sârcolire: senin și cu zâmbetul pe buze. Până acum nu cunoșteam aceste proprietăți ale oxigenului, fiindcă ele nu sunt cuprinse în niciun manual didactic, de fizico-chimice. Submariniștii îl știu însă și de aceea păzesc rezervoarele cu oxigen ca pe niște flacoane de otrăvă. Totdeauna e bine să avem oxigen mai puțin decât prea mult.

Herbert Sauer, comandantul unui submarin german, povestește undeva cum a murit, otrăvit, cu oxigen, întregul echipaj al unui submarin. Marinarii de serviciu au uitat în timpul unei imersiuni rezervoarele cu oxigen deschise. Primii care s'au îmbătat au fost ei. Pe urmă au căzut în toropeală toți oamenii de pe submarin, murind până la ultimul.

Submarinul a rămas în fundul mării cu toate aparatele perfecte. Cei din bază l-au așteptat zadarnic. După un timp submarinul a fost dat ca „neîntors din misiune”. Toată lumea îl credea scufundat. Din cauza presiunii care se produsese în interior, aerul a pătruns în balasturi și apa a fost gonită înțelul cu înțelul, iar submarinul a prins a se ridica la suprafață. După câteva săptămâni, submarinul, cu toți oamenii din echipaj, morți, a fost aruncat de valuri și de curneți pe coasta engleză. Bateriile de coastă au tras cam o jumătate de oră alarmate, cu toate tunurile în submarinul care venea sore țarm. Dar nu l-au lovit. După un timp, englezii, contrariați că nu le răspunde nimeni de pe submarin, s'au apropiat de el. Spre marea lor surprindere au constatat că toți oamenii sunt morți la bord, iar submarinul este în perfectă stare de funcțiune. Și mai interesant era faptul că morții nu intraseră în putrefacție: ei se menținuseră parcă ar fi fost îmbălsămați. Misterul a fost lămurit foarte repede: echipajul submarinului german murise asfixiat cu oxigen.

— Vrei să încerci cum e beția cu oxigen? mă întreabă un ofiter.

— Nu, mulțumesc!..

Așteptăm să se sfârșească atacul. Și ne întrebăm: oare nu ne va atinge niciuna din grenade?

Nimeni nu știe ce va fi.

Mă uit pe hartă: suntem la 80 de metri sub apă, iar marea e adâncă în punctul acesta de două mii de metri. Dacă ne ating vedetele rapide, mormântul nostru se va afla la o adâncime de două mii de metri.

Totuși nimeni nu e deprimat. Submariniștii români au o forță de rezistență, de credință și de luptă, de adevărați eroi.

Urmărirea peste Oskol

Ora 21. Primim ordinul de punerea șellor și gata de marș. Executăm marș de noapte. O noapte fără stele, la întunericul căreia se adaugă și praful drumurilor imposibile din raiul bolșevic. Mergem toată noaptea!

Odată cu noi se scurg și alte trupe către Oskol. Rezistența rușilor fusese ruptă pe acest râu de bravi noștri infanteriști. Inamicul se retrage în bandadă, lăsând în urma lui la fiecare pas „Mine” — aducătoare de moarte.

Grupul de cercetare intră din nou în acțiune. Inamicul trebuie urmărit de aproape și nu trebuie lăsat să se retragă fără pierderi sau să se organizeze pe noi poziții.

În zorii zilei, pe un pod umblător, trecem Oskolul.

Plotonul meu (plot. I) din escadronul II, comandat de căpitanul Paraschivescu, Nicolae, primește misiunea de a forma vârful avangăzii grupului pentru a face siguranță, pentru a relua contactul cu inamicul. Mereu atitudine ofensivă și îndrăzneță.

Cu o cruce creștinească și cu un „Doamne ajută-ne”, micile mele fracțiuni au pornit în căutarea dușmanului. Două zile de goană aprigă, în care timp se auzea din când în când câte a buibuită.

Fetele noastre se crispau și pe buzele fiecăruia doar un singur cuvânt, „Mină”. Atenția se dublează. Inamicul se apropie și minele sunt mai dese.

După două zile am luat contactul. Focurile de artilerie ne privesc dela distanță, brandt-urile grele șueră din ce în ce mai des. Căi nu mai simt oboseala celor două zile de goană și sub impulsia pintenilor noștri, străbat zonele în galop, în formațiuni subțiri.

Ne apropiem mereu de inamic. Focurile de infanterie intră în acțiune. Ploaia de gloanțe ne transformă în luptători pe jos. Pe brânci ne apropiem cât mai mult de liniile lor. Inamicul nu primește luptă decât mișelește, în păduri sau în sate, pe care le ține doar timpul necesar pentru a le prăda și curăți de populația civilă, lăsându-le apoi în urmă doar dărâmături și scrum.

Rând pe rând satele cad în mâna bravilor noștri călăreți a căror deviză este „învîngem sau murim”.

Astfel cad satele: Melowatka, Imankwa și altele.

Nimic nu ne oprește! Un scurt popas pentru a așeza o cruce la căpătâiul celor căzuți, apă la cai și apoi iarăși înainte.

Ne apropiem de orașul Starobelsk. În fața lui inamicul este puternic organizat. Grupul acționează mereu ofensiv. Comandantul nostru, animat de un spirit ofensiv, împins la extrem, ne îmbărbătează mereu cu cuvintele „Înainte băieți, înainte!”.

Primește misiunea să asigure stânga grupului. Peste arături, grâne și terenuri semănate cu floarea soarelui, caii se duc în trapul lor întins, străbătând mereu văi, dealuri și uneori terenuri aproape imposibile.

În trapul nostru depășim chiar coloane inamice ce se retrag pe șosea, spre Starobelsk. Împing mult pentru a atinge o înălțime favorabilă mie, pen-

tru deschiderea focului în flancul inamicului.

Bravul meu sergent Rabac Dumitru ajunge până la 150 m de inamic. În fața mea, sergentul Draga Gh., la fel. Descălcarea din goană și focul nostru se deslănțue cu toată furia. Inamicul însă, fiind instalat în teren, pentru a proteja retragerea coloanelor de atacul nostru, deschide asupra-ne un foc viu cu tot felul de armament. Șrapnele pocneau în aer, brandt-urile cădeau toronțial pe locul plotonului, iar gloanțele mitralierelor formau un șuerat lung și fără de sfârșit. Erau rețezați pomii la adăpostul cărora erau. Plotonul nu se mișcă din acel loc. Niciun pas înapoi. Da, acolo am rămas, până la căderea serii.

Pe locul cucerit de noi și stropit cu sângele a doi trăgători dela puștile mitraliere și sfințit prin jertfa celui de al treilea, se revărsa tot focul inamic.

Acțiunea plotonului a avut efectul urmărit. S'a ușurat înaintarea grupului și a doua zi călăreții noștri străbăteau colbul străzilor din Starobelsk, cu aceeași misiune și aceeași deviză „mereu înainte”, către Don și dincolo de Don, la apele Volgei, unde și vor potoli setea cailor și unde sufletele lor se vor desfăta și frunțile lor vor fi mândre că misiunea a fost îndeplinită și scopul atins.

Locot. TH. FLORESCU

Cântec

Foicică foicică!

Mă gândesc la maică-mea,
Că-i lipsită de fecior,
N'are niciun ajutor.

Dor îmi e, ca să mă duc
Și stau ca legat butuc.
Numai frunză de negară
Și oameni din altă țară.

Numai vrei, numai hlujani
Și în față doar dușmani.
Petrec viața în amar
Sus la munte, la hotar.

Dor m'ajunge, doru-mi trece
Că n'am cu cine potrece.
Cucuruz, pânuse lată!
Nu fii maică supărată!

Că dacă s'o pune pace,
Eu acasă m'oiu întoarce,
D'o fi lumea liniștită
Ii fi și tu fericită,

Că-i avea la căpătâi
Cu cine să te mângâi,
Să-ți pue 'n mână făclie
Și să-ți dea d'o lețarghie.

Iar d'o fi să mor p'aci
Doru-mi maică să nu-mi duci,
C'am murit cu voce bună
Cum îi datina străbună,

Pentru legea creștinească,
Pentru țara românească.

Scrisoarea unui ostaș către Moș Crăciun

Moș Crăciune, te rog să mă ierți, dar eu așa te știam: un moșneag cu pleto mari, gârbov, cu o barbă mare — albă colilie — ca a Părintelui Dăianu, ochii mari și blânzi dar... șchiop!... Încăodată, ȋrta-mă Moș Crăciune, dar așa te-am cunoscut prima dată.

Eram copil mic... Aveam abia șase anișori și mă făleam față de toți copiii din sat, cu opincuțele pe care mi le-a făcut tata din unele mai vechi ale bunicului meu, cu căciulița mea albă ca zăpada, ca „mățele” din lemn de stejar frumos lustruite și cu colindele frumoase pe care le știam spune pe nerăsuflăte, ori de câte ori mă puneam tata, mai ales când avea oaspeți, ca să se mândrească cu mine.

Nu-i vorbă, Moș Crăciune, și avea cu cine se mândri!... Știam scrie și citi până la „cuc”, mai bine decât oricare altul din clasa mea... Mai ales la colinde, îi dădeam gata pe toți.

Cu câtă nerăbdare te așteptam atunci ca să vii, Moș Crăciune!... Mi se părea că prea mult întârzi, scotând peri albi tatălui meu, tot întrebându-l:

— „De ce nu mai vine odată, Moș Crăciun, tată?”

— „Vine, dragul meu, dar acum îi iarnă, drumurile sunt acoperite cu zăpadă și i-o fi frig și lui... Uite ce vânt bate afară!”

— „Păi tată Moș Crăciun n'are haine pentru iarnă și căciula ca a mea?”

Tineam neapărat să-mi scot în evidență căciula, comparându-mi-o chiar cu a lui Moș Crăciun.

— „Și pe lângă frig, nu uita copilul meu, imi spunea tata, că Moș Crăciun îi tare bătrân și de-abia mai poate veni.

— „E mai bătrân ca moșu Săvu? (era bunicul meu, care avea 89 de ani).

— „Mai bătrân cu mult!”

— „Săracu Moș Crăciun!... Cât îi va fi de frig!... Dar, tată, unde doarme Moș Crăciun? Are și el casă ca a noastră?”

Cine-i dă de mâncare? Copii are? Cum îi cheamă?... și nu mai terminam cu întrebările.

Se făcuse întunec în casă; lemnele sfăraiau în sobă, tata trebaluia nu știu ce; fratele meu mai mare, Augustin, mărgălia cu creionul într-un caiet cu coperte roșii, iar Moș Crăciun nu binevoia încă să vină. Eu erau mereu cu ochii la fereastră și de câte ori auzeam ușa portii scârțâind, tresăream, iar inima începea să-mi bată cu putere.

— „Auzi-l tată!... Nu-i așa că-i Moș Crăciun?”

— „Nu, dragul meu... încă nu!”

— „Ufl, că-mi venea să-i smulg tatii mustățile de ciudă. Nu știu pentru a cătea oară imi spunea: „Nu, dragul meu... încă nu!”

— „Dar, atunci spune-mi odată când vine?... începeam eu, aproape isbucnind în lacrimi. Sau, poate... tată... nu vine în anul acesta Moș Crăciun?”

— „Ba da, dragul meu, imi răspundea tata liniștindu-mă, însă cu mult mai târziu decât într'alți ani!”

— „!?!”

— „Da, da, nu te uita, că tot voi copiii sunteți de vină! Numai cu câteva zile

în urmă, continuă tata, m'am întâlnit cu un prieten al meu dintr-o comună vecină și l-am întrebat, dacă nu cumva l-a văzut venind pe Moș Crăciun...

— Cum, nu știți nimic ce s'a întâmplat, mi-a răspuns prietenul meu!?

Tata de-abea se abținea să nu rădă, în timp ce eu făceam niște ochi mari cât două cepe...

— E he! săracul Moș Crăciun, continuă el, a pățit-o rău de tot. Auzind Moș Crăciun că acolo copiii sunt răi și neascultători, s'a hotărât să meargă mai întâi la ei, și în loc de bunătați, să-i certe, ba la nevoie să-i tragă chiar și de urechi. Era un frig mare... Zăpada strălucnea ca argintul, parte ca'n palmă, iar Moș Crăciun, cu sacul plin de bunătați în spate, a plecat pe'nserate înspre camuna aceea, înotând prin zăpadă aproape până'n brâu.

Din când în când tata se oprea să se odihnească. Eu ascultam cu atăta încordare, încât nu clipeam nici din ochi.

Obosise de-a-binelea... Frigul îl pătrunsese până la oase, iar noaptea se aninase de culmile dealurilor din apropiere... Mai avea de mers vreo 200 de metri... În depărtare se auziau lupii hăuind. Înainte de-a intra în sat, trebuia să treacă un pod de lemn, aruncat peste un văriu destul de adânc, ce cobora din pădurea satului. Zăpada fiind mare și Moș Crăciun neobservându-l, a căzut cu sac cu tot în văriu și și-a rupt piciorul drept, rău de tot.

Eu isbucisem în plâns și printre rugăciuni pentru însănătoșirea lui Moș Crăciun și sughituri, trimiteam copiilor din acel sat o ploaie de blesteme.

Acum, continuă tata, mi-a spus tot prietenul acela, Moș Crăciun a plecat din nou prin satele cu copii buni și ascultători, dar merge încet și rău de tot, din cauza piciorului. E șchiop de-a-binelea!

Când a terminat tata, ochii mei jucuau în lacrimi. În ziua aceea am plâns mult și de atunci nu l-am mai întrebat pe tata când vine Moș Crăciun. Mă mulțumeam doar cu gândul că tot trebuia să vină odată; în schimb ascultam cu atenție de câte ori venea cineva la noi, să aud: șontăc! șontăc!... știind atunci că nu poate să fie altcineva decât Moș Crăciunul meu drag și... șchiop.

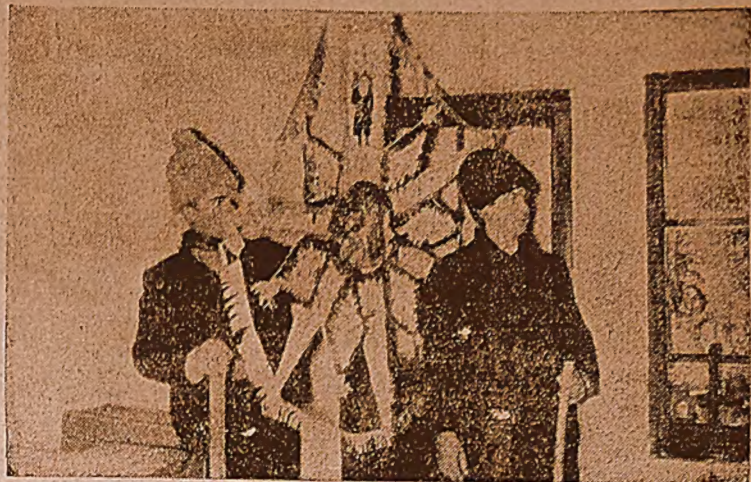
... Dar, ca la orice copil dela țară, Moș Crăciun vine atunci când dormi mai bine. Coboară pe coșul dela casă și aduce pentru copilașul bun și cuminte, ce i-a dorit inima lui mai mult...

Era în seara de ajun... Tot colindând și așteptându-l pe Moș Crăciun, — în seara aceasta vine neapărat, mi-a spus tata — am adormit, somn de copil.

Dimineața, când m'am deșteptat, pe pernă mă aștepta un șerpar de toată frumusețea. Cât de mult am dorit ca să am așa ceva!... Imi plăcea, nu atât felul cum era lucrat, tot cu împletituri, cât culoarea lui galbenă, ca gălbenușul oului.

În tot satul, și aici era mândria mea, niciun copil nu avea acum șerpar ca al meu.

... Am plâns atunci! De ce, nici acum nu știu sigur. De bucurie că mi-a adus

Cu steaua

un șerpar atât de frumos, sau de necaz că am dormit și n'am putut să-l văd pe Moș Crăciun și să-l întreb dacă-l mai doare rău piciorul!...

Imi amintesc doar că l-am întrebat pe tata, printre altele:

— Cum făcea, tată, Moș Crăciun, prin casă, mergând? Așa făcea: „Șontăc! șontăc!”

... De pomi de Crăciun, cu „O brad frumos, o brad frumos”, și impodobit cu toate minunățiile din lume, nu știam. Mai târziu, când am schimbat opincuțele cu ghetetele și căciula cu chipiul de școlar, am auzit și văzut așa ceva... Dar nu mi-au plăcut deloc! Era ceva străin de sufletul meu... Și „Moș Crăciun”, pe care-l vedea acum, în carne și oase, nu era șchiop așa după cum știam eu, făcea o mulțime de gesturi ca la teatru și prea-i semăna vocea a pedagogului nostru, acela uscățiv și înalt cât o prăjină, care ne bătea de două sau trei ori pe zi!

— „Moș Crăciune, acum, ca și atunci, te aștept cu aceeași dragoste și nerăbdare, deși nu sunt mic, ci om în toată legea, am îmbrăcat încă de mult baina militară și lupt undeva în rășaritul îndepărtat al Rusiei, pentru Cristos și Cruce... Vino, Moș Crăciune și aici la noi!... Suntem atăția care te așteptăm. Nu trebuie să ne aduci bunătați, ca odi-

nioară; lasă-le orfanilor, văduvelor și săracilor din țară, căci noi avem, aici, destul!...

Adu-ne în schimb, Moș Crăciune, vești bune, zămbete și doruri, din țara noastră dragă, țara Illelor Cosinzene și-a Feti-Frumoșilor!...

Vino, Moșule, treci prin toate greutățile, numai vino!... De va fi zăpadă mare, îți vom face părtie; de va fi frig, îți vom da șubele noastre, iar dacă bolșevicii vor îndrăzni să-ți pună piedici, atunci vor cunoaște, cu toate „Katiușele” lor, mânia pumnului nostru.

... Vino, Moș Crăciune, să știm și noi, ca buni creștini, aici, depate de țară, pe crestele înzepzite ale munților Caucazi unde ne războim cu cel mai mare dușman al omenirii și ridicăm gloria neamului pe culmi de epopee vovodală, că a venit Crăciunul!...

Și te mai rog un lucru, Moș Crăciune! Dacă în drumul tău, de drumet neobosit și dorit de toată suflarea pământască, te vei abate o clipă și pe la căsuța noastră, spune-i bătrânei mele mame că sunt sănătos, o doresc; fraților, că-mi fac datoria față de țară, ca un adevărat ostaș; iar Illeii, Moș Crăciune, că-i dăruiesc toată dragostea mea!...

Slt. rez. IOSIF BĂTIU

Plugușorul anului 1943

— „Aho-aho, Români plugari,

Boeri mici și boeri mari,

Ia veniți lângă fereastră

Ș'ascultați urarea noastră

Și dacă va fi pe plac

Să ne dați câte-un colac

Să ne dați și gologani

Căci suntem fii de țărani.

— „A plecat acum un an

Mândrul nostru Mareșal

Și cu Hitler din Berlin

Să ureze pe Stalin

Și o'un plug cu boi galbui

Ca să are 'n țara lui

Să samene grâu frumos

În numele lui Hristos

Să brăzdeze prin verdeașă

Diminecă dimineacă

Cu plugul cu șase boi

Ca să scoată din noi

Tot ce este neam creștin

De sub jugul lui Stalin.

— „Plugușor cu boi bălai

— „Indemnați-i măi flăcăi!

Dela Nistru pân' la Bug

Să vezi Rușii cum mai fug,

Fug mereu tot înapoi

Și Români după ei,

Merg voioși după a lor plug

Și trag brazdă din belșug

Ca să samene pe brazdă

Sămânță din țara noastră

Arnăut și grâu de vară

Să dea Domnul să răsară

Și să crească paul plin

Tot în ciuda lui Stalin.

Iar în spice bob frumos

Ca și fața lui Hristos.

— „Plugușor cu boi bălai

— „Ia mai indemnați flăcăi!

Dela Don la Volga lată

Toată Rusia-i brăzdată

Nu de plug, ci de ghiulele,

Și de puști mitraliera.

— „Plugușor cu boi frumoși

— „Indemnați, băieți voioși!

Aho-aho, ostași Români

Mai lăsați plugul din mâini

Și mai odihniți pământii

Să putem stărpi dușmanii

Căci eu cred că ați obosit

De atâtea plugări!

Și la sfânta primăvară

Vom porni cu plugul iară

Să arăm și mai în plin

Pe câmpia lui Stalin.

Și să semănăm vârtos

Popușoi și grâu frumos

Căci am pus în plug mări frate

Cu trei țări civilizate

Ca să curățim câmpia

De jidani bată-i pustiu

Să rămână pe pământ

Tot ce crede'n Domnul sfânt

Iar pământul să rodească

Și pe el mereu să crească

Mult belșug și bogăție

Pentru scumpa Românie.

— „Plugușor cu boi mici

— „Indemnați, băieți voioși!

Iar pe ceruri mândrul soare

Și steaua ocrotitoare

Să ne arate până unde

Țin străvechile hotare

Să vedem Conducătorul

Cum își seamănă ogorul

Cu sămânță românească

Nafia să și bulărească

Aruncând cu mâna lui

Grăul para Domnului.

Busuioac verde pe masă

Rămâi gădă sănătoasă.

Plugușor cu boi mari

Oprăți plugul măi plugari!

La anul și la mulți ani

Aho-aho-aho.

Jand. serg. ATANASIU CEZAR

Păstori în Munții Căminului (din „Munții Româneli”)

Colțul munților Bolaceni din „Munții României“

PRIN CIMITIRUL RUSIEI BOLȘEVICE

Ceea ce isbește pe orice ostaș venit în Rusia, în afară de distrugerile normale datorate războiului, este atmosfera aceasta de paragină care se întinde pe mii de verste, rășluirea gospodăriilor și a familiilor rămase pe loc. Nu e rezultatul luptelor ceea ce vedem noi. Au fost sec-toare ocolite de război, depășite în înaintare, care au căzut de multe ori fără lupte. Și totuși, aceleași semne de distrugere, aceleași ruine marchează drumul nostru. Unele sunt mai noi, cele mai multe însă vechi.

Satele acestora-cimitire sunt, prefata grozăviilor care s'au petrecut aci. Nu vom uita niciodată satele căzăcești, cu aspect de ruini resfirate pe dealuri. Până la 1936, pe aci era încă viață. Drumurile acestea des-fundate pe care le străbatem, erau bătătorite de cai lor; la fântâna aceasta se spuneau poate glume, iar în pridvorul acela verde, cu înfloritură în lemn, era o gospodărie, cu un cuvânt era viață. Imperjur se văd și azi urme de unelte, piese de mașini năpădite de rugină și mărăcini.

Pe aci s'a tras cu tunul. Sute de sate căzăcești și ucrainiene risipite dealungul și de-alatul stepei, au fost rase atunci când s'a dovedit că nu pot fi „colectivizate“ altfel. (Procedeu radical, care dă mai puțin de lucru tiranilor roșii). Familiile au fost ridicate și duse în surghiun. Copiii smulși de lângă

mamele lor au fost ridicați de politrucci și trimiși cu o misterioasă destinație. Femeile plâng cu hohote de dragul miilor de copii care li s'au smuls din brațe. Era poate un sistem de a-i forța și pe părinți să-i urmeze pe drumul plin de umbră pe care merg ei azi.

Fapt e că în majoritatea satelor în care poposim, ruinele locuințelor distruse de comuniști întrec la număr pe acelea care au rămas în picioare.

S'a fărâmițat ceea ce era mai bun. Fundațiile clădirilor ruine sunt mai mari decât ale celor existente azi. Nenumăratele dependințe care stăruie încă, sfidând parca vremea, dovedesc o bună stare trecută. Sunt case de țărani avuți (eulaci), temelul Rusiei de altă dată.

Nicăieri colectivismul rusesc nu a întâmpinat rezistență mai mare ca la țară. Nicăieri nu a fost oprit în loc și obligat să ocolească aceste ținuturi refractare oricărei schimbări a tradiției. Și pentru că nu au putut răsbii altfel, au căutat să sfarme acest cer al rezistenței, oricum. Cu amenințări, cu anchete continui, cu torturi, cu deportarea și distrugerea gospodăriei.

Satele-cimitire sunt ceva special rusesc. Ele dovedesc că un regim dușmănit de această lume și aflat în conflict violent cu ea, merge spre sigură prăbușire. Frontul este ținut de foști țărani ucrainieni, ruși și cazaci. Toți sunt legați de aceste sate, fiecare se gândește mohorit la ceea ce a lăsat în urmă. Mulți așteaptă cu răbdare, luni întregi, să fie puși într'un post avansat, pentru a trece dincoace.

Cei care au văzut pe foști prizonieri ucrainieni eliberați, spre a se putea întoarce acasă, nu-i vor uita multă vreme. Păreau scăpați de cea mai mare povară, ușurați ca de ridicarea unui blestem, indiferenți la enormele distanțe pe care trebuiau să le străbată pe jos. Numai să ajungă „na domu“ (acasă).

Încă odată, tot ceea ce au căutat să distrugă bolșevicii, s'a do-

vedit trainic, înfipt adânc în pământul care mustește de tradiții, mai tare decât satanicele lor planuri.

Familia, urmărită, fărâmițată sau distrusă, se reface din nou și se răsbună. Spiritul ei destramă frontul în clipele de față. Mai puternică decât orice lozincă revoluționară — care nu mai înflăcărează azi pe nimeni — spiritul acesta sapă cu îndărătnicie în adâncurile sufletului rusesc și-l cheamă la viață. De aceea, trecând peste teama paralizantă față de N. K. W. D., prin barajul de foc al plotoanelor „de observație“, ucrainienii și rușii din ținuturile ocupate de germani și români, trec pânza

de foc a morții, spre viața adevărată care-i atrage.

Efectivele lor distruse în nenumăratele lupte ce s'au dat, au înfățișarea unor unități decimate, din cauza acestor dezertări. Pe deasupra tranșelor trece biruitoare viața. Ea cheamă pe cei mai îndărătnici, înapoi la vetrele părăsite, spre a popula din nou satele căzute în paragină.

Poate nu va trece mult timp și bufnita roșie se va retrage speriată din fața acestui nou dușman, care se întoarce împotriva ei și care este, „omul care se trezește din mizeria bolșevică“.

Frt. Panaitescu Mircea

Nașterea Mântuitorului

O stea 'nflorită 'n fund de ceruri cu licăriri de piatră rară
Iuminase Betleemul străvechi, de somn adânc răpus...
S'aducă Prorocii veste din cer că s'a născut Isus
In freamăt lung de aripi albe ghirlanți de inger se lăsară.

Lumina nouă'n raze blonde vertiginos cădea de sus,
Smeriți în fața tainei sfinte Păstorii toți se minunară
Iar Regii-Magi, sosiți în pripă și descălțând a lor comoară,
Mărețe daruri — smirnă scumpă și aur falnic i-au adus...

Zămbia divin Mântuitorul din iesle sfântă de lumină
Spre stomele cu nestimate a Regilor din Răsărit
Și întindea mânuțe roze spre darurile ce-i închină...

Și nimeni n'a'nfeles atunci în fața blondelor lumini
Sub prea slăvitul nimb de raze de-asupra pruncului sfințit
Că stema'n veci noperitoare va fi, cununa cea de spini.

Tărânce din M. Moldovei (din „Munții României“)

Munții României

Zilele trecute, văzând la vitrinele librăriilor cartea „Munții României”, de d-l Al. Bădăuță, am avut o tresărire de bucurie. Această lucrare îmi împlinea o veche dorință și în același timp îmi aducea o plăcută amintire.

Sunt mulți ani de atunci, autorul cărții era student la aceeași facultate unde urmam și eu și ne întâlneam destul de des. Intr-o frumoasă dimineață de vară, nu știu cum s'a făcut că ne-am pomenit împreună într'un compartiment de tren, călătorind spre valea Buzăului. Colegul mă ducea să-mi arate peisajul din această regiune, mai bine zis, mă răpea din zăpușeala Capitalei, ca să cutreere câteva ceasuri, munții lui dragi, pe care îi cunoștea atât de bine. Co-i drept, cele câte-va ceasuri s'au transformat în câteva zile, dar nu mi-a părut rău, pentru că deabia atunci am putut să pipăi de aproape tulburătoare rețea frumusețe a munților noștri. Ca și cei mai mulți dintre noi, nu mai simțisem poezia înălțimilor decât în trecere, dela fereastra vagoanelor de cale ferată.

Încă de pe acea vreme, confratele meu era înarmat cu un mic aparat fotografic și respectivul carnet de note. Cu pasiunea unui îndrăgostit, cu răbdarea omului hotărât să înfăptuiască o operă durabilă, el culegea mărgăritarele munților, îmbogățindu-și sufletul din an în an. Simteam în cugetul lui ambiția românească de a face odată cunoscute comorile ce se așteptau necercetate de nimeni, mai cu seamă că era la modă pentru unii să laude cu ifos lucruri străine, de multe ori mai prejos decât cele ale noastre.

Iată că Dumnezeu i-a ajutat să-și vadă crezul din tinerețe încununat de izbândă, dându-ne și nouă putință de a ne împărtăși din darurile cu care a fost înzestrat din belșug.

Cartea, apărută de curând în condițiuni tehnice, care fac cinste tiparului românesc, prezintă două părți: un text de proză împărțit în 14 capitole și albumul propriu zis, alcătuit din 208 minunate planșe, cu măiestrie executate.

Capitolele din capul volumului sunt adevărate imnuri pentru slava munților românești. Așa după cum ne spune însuși autorul, muntele este un vechiu prieten al omenirii, iar cei vechi au făcut pe creștetul lui culcușul zeilor buni.

Ce-au însemnat pentru noi Carpații, nu mai e nevoie să insistăm. Istoria ne arată că ne-au fost leagăn și metereze și fără ei povestea sbuciumată a neamului nu putea să ia ființă.

Cu adâncă emoție, autorul ia de mână pe cititor, purtându-l prin împărăția fermecată a culmilor de zăpadă, spunând, pe drept cuvânt, că școala munților începe cu excursia:

„Căci o excursie înseamnă mai mult decât o pagină de carte. Vă aduceți aminte de voinicul din poveste, pe care zmeul îl taie cu paloșul și îl face să rămâne, de nu se mai cunoștea nici locul unde îi era capul și nici unde îi stăteau picioarele. Și, iarăși, vă aduceți aminte de o zână care, cu un singur strop de apă fermecată, nu numai că a dat din

nou viață trupului ciopârțit, dar l-a făcut mai întreg și mai puternic ca înainte: pentru cunoștințele, de cele mai multe ori dobândite disparat în școală, excursia este asemenea acestei ape vii. Ea adună de pretutindeni, din toate colțurile minții, din amintire chiar, datele cele mai răsele, într'o singură ființă unitară și întregă”.

Și mai departe:

„Dar, câtă deosebire dela cele știute din carte, și până la realitate. Dela geografia scrisă și până la cea trăită. Muntele este într'adevăr înalt. La poale, brazi sunt mari și proptiți, ciobănește, în bătele trunchiurilor. Apoi din ce în ce mai mici, cum urci către coamă, până acolo unde crengile lor se schimbă în șerpi care se îndoaie și târăsc lipiți de pământ. Spusele cărții nu greșesc. Dar, neîncăpută în aceste rânduri, ca o forță pentru care ghiabiurile scrisului sunt prea mici, marea viață a codrului, a pietrelor, a șuvoaielor și a înălțimilor, e ca o apă care se bea, pură, numai la izvorul muntelui”.

Cei care ascultă chemarea ispititoare a autorului, nu vor fi desamăgiți pentru că o lume de povești li se va deschide înaintea ochilor uimiți:

„De cum pornești să urci, începe și taina. Mai întâi, ca un cântec subțire și afund: al vântului care fuge prin miile de ace ale brazielor. Pădurea toată e ca o harpă peste care trece respirația imensă a muntelui, îmbălsămată de miresmele rășinei și de aromele rare ale florilor, care suferă că n'au fost niciodată atinse de o mână omenască. La un cot al potecii, brusc o prăpastie: un zid de piatră, drept și curat, pe fața căruia, frământată și aspră, stă scrisă întreaga poveste a muntelui, ca un hrisov al lui, înmănat la zi și atestat, din loc în loc, cu pecetile vântului și ale ploilor”.

Pentru că un simplu muritor să aibă îndrăzneala să se măsoare cu uriașii munți și să le înțeleagă firea, trebuie într'adevăr să fie înzestrat cu o putere de credință deosebită, cu o dragoste de țară îmbietoare la gând și faptă. Rânduri de foc cum sunt cele de mai sus, nu se puteau scrie fără o credință puternică, menită să miște munții din loc!

După citirea cărții d-lui Al. Bădăuță, te cuprinde un sentiment de mândrie pentru frumusețelor patriei tale, un dor nepotolit pentru limpezimea minunată a înălțimilor. Îți vine să părăsești traiul molesitor de acasă și luând toiagul drumeției să te pierzi pe urma pașilor cutelor autorului.

Nu mai scriitorul Calistrat Hogaș, căruia de-aftel, autorul nostru, pe drept cuvânt în dedică un capitol, a izbutit să pătrundă atât de bine taina munților.

Iată, colo, Cazanele unde se bat munții în capete deasupra Dunării încorsetate. Un fior te cuprinde apoi pe stâncile de bazalt ale Detunetei; la Cheile Turzii sau ale Bicăzului; în peșterile cu ghețari sau pe marginea lacurilor din vărfuri muntoase. Din când în când

Vedere depe vârful Clobanilor (Făgăraș)

ochiul se desfată pe Floarea Reginei sau un clopoțel de zăpadă. Chipuri mândre de țărani și țărance, de ciobani stăpâni pe turme bogate, îți dovedesc toată sănătatea minunată a poporului coboritor din Daci.

Autorul păstrează către sfârșit cuvântul cel mai cald pentru sufletul atât de înzestrat al țărânului român:

Nu! Țărânul nostru n'a învățat de nicăieri! El o fost, din cele mai vechi timpuri, un mare cărturar și un creator totdeauna inspirat: pictor, arhitect, poet, muzicant. Dela el au învățat arta și imprumutat meșteșugul alte popoare; dela el învățăm noi — și azi.

Unde răzbește, peste hotare, ceva lucrat de el, obiectul face senzație: mâna țărânului nostru, fie că a zugrăvit sau a construit, fie că s'a plimbat dealungul fluierului, a cioplit în lemn, ori a cules

flori pe maramă și în lăna covcărelor, — a cules pentru totdeauna. Chiar dacă materialul a fost pieritor: lăna trase, florile alete și păsările smălțuite de el, pe lutul vaselor sau în țesătura vechilor noastre covoare, trăiește ilimitat și sunt pururi vii.

Căci țăranul nostru a creiat etern — după cum el rămâne etern, izvorul nașterii și viitorul nostru; și cea mai efectivă contribuție românească, la istoria și geografia de valori universale ale spiritului omenesc”.

Cartea „Munții României”, încântă la fel, pe omul de știință ca și pe iubitorul de poezie. Ea ne învață cum ar trebui să se alcătuiască în sfârșit o „Românie pitorească” — rămasă neisprăvită dela Al. Vlahuță.

I. VALERIAN.

La moartea colonelului Gh. Dinculescu

In crâncenole lupte din Crimeea,
La Sevastopol, fu un colonel,
Un brav al bravilor din epopea...
Ce-ai noștri scriu cu sânge și oșel.

Era un aprig vânător de munte
Pe care vulturii îl cunoșteau;
Știa în lupte moartea să înfrunte
Și-ostășii ca pe-un frate îl mubeau.

Când generalul Gheorghe Avramescu
Voi să ia Capela, deal înalt,
Eroic colonelul Dinculescu
Ceru ca el să meargă la asalt.

Cu grupul lui de vânători de munte
Se asvârli ca fulgerul din nor
Și duse ca un brav, mergând în frunte,
La biruință steagul tricolor.

Dar când în cartea neamului, cu aur
Victoria scria un nume nou,
Încunându-i fruntea lui cu lauri
Un brandt lovi pe vajnicul erou.

El a căzut; dar sufletul lui nu moare:
Rămâne'n veci de veci nemuritor,
Căci va trăi cât neamul lui sub soare
Și cât vor fi pe munți bravi vânători.

Iar când din nou în apărarea gliei
Poruncă de bălăc se va da,
Va merge sub stindardul României
Și cel ce la Capela comandă.

Cu el în rând, în spirite, vor merge
Toți cei ce în Crimeea au căzut,
Toți cei ce pentru Patrie și Rege,
Din piepturi de viteji făcut-au scut.

Cap t. r. I. GLOGOVEANU

Amănunte interesante despre Africa

Numele Africa a fost dat de romani la început numai ținutului Cartaginei, actualul Tunis, după locuitorii care se găseau acolo: afri. Mai târziu înțelegeau prin Africa întreaga coastă de Nord, care se întindea la Apus de Egipt. Arabii numesc și astăzi Tunisul „Afrikia”.

Primul care a străbătut Africa în direcția vest-est a fost portughezul Pombeiros, care a mers în 1802—1811 de la Angola până la Mozambic, trecând pe la Lunda.

Construcția cea mai înaltă din Africa este minaretul moscheii Sultan Hassan din Cairo, clădită în anul 1856 și având o înălțime de 81 metri.

Cel mai vechiu canal a fost construit de Faraonul egiptean Ramses cel Mare, acum 3.200 de ani. Acest canal ducea la Nord de Cairo de la Nil până la Marea Roșie și servea la transportul de cereale cu vasele către Arabia. Cu cerșitorii arabi l-au astupat în anul 768, din motive strategice. Arabia este bogată în arbori mirositori. Tamarindul,

arborele de balsam, se găsește pretutindeni. Arborele de tămâie crește în regiunea Hadramaut, dealungul Oceanului Indian. Corturile beduinilor sînt acoperite cu buci de păsă din păr de capră cusute împreună, care apără chiar de ploaia cea mai torentială. Beduinii de la Eufurat locuiesc în colibe făcute din nervurile frunzelor de curmal, cu niște acoperșuri rotunde făcute din rogojini de papură.

„Babele” (din „Munții României”)

Cavalerie în răzăr, la raport

Sergentul Nedeloiu Ion

Lângă Marea Siwaschului, Regimentul de călărași ocupă o poziție bine înțărâtă în fața cotei 25.3. Este o ridicătură de pământ așezată la gâtul peninsulei Kerai, în apropiere de litoralul Mării de Azov și care predomină întreg spațiul până către Marea Neagră. Ea străjuiește poarta de intrare a istmului Kerai. De aci se poate îndrepta cu precizie focul artileriei și aruncătoarelor, ea având comandament asupra întregii zone, fapt ce a făcut să ia naștere o serie de lupte continue între călăreții români și hoardele roșii. Istoria va povesti viitorului despre luptele românilor duse în acest colț de lume în iarna lui 1941.

În toată iernă, pe un ger năpraznic, unitățile noastre s'au rânduie pe poziție în fața acestei blestemate ridicături de pământ. Odată cu venirea primăverii, câmpul s'a acoperit cu un covor verde de mătase. Dela o zi la alta se putea deslănțui lupta pentru izgonirea inamicului din peninsulă. Dar un atac fulgerător nu putea fi pornit decât dacă se scăpăna cota 25.3, ce constituia o bună bază de plecare pentru atacurile viitoare. Călărașilor le-a revenit importanta misiune de a concura la cucerirea și menținerea acestei regiuni.

Era o noapte întunecoasă. Vântul flutura tare. Din când în când, deoparte și de alta trăgea tunul. Ici, colo, câte un proiectil se spargea. De câteva zile, o vie activitate se simțea și în tabăra adversară. Dela posturile noastre înaintate veneau vesti că monstrul bolșevic căuta să-și întărească pozițiile. Neîncrețit se auzeau zgomote infundate de motoare, răpot nesfârșit de bocanci, copite și scârțâiri de osii neunse. Trebuia însă să le luăm înainte. Ultimele preparative sunt puse la punct. Se aștepta doar semnalul. Escadronul 4, care ocupa un important sector la marginea satului Kiet, avea însărcinarea de a păstra cu orice preț satul până în zori, când urma să se pornească la atac...

Sergentul Nedeloiu era numai ochi și mechi. Avea misiunea de a supraveghea orice mișcare a inamicului și a raporta în urmă.

Mijea de zi. Întreaga fire era înfășurată într-o ceață deasă, cenușie. Oamenii noștri trag în piept aerul tare al dimineții. Prin mâini le trecea un furnicar și neașămpărul îi stăpânea. Ardeau de nerăbdare de a porni la atac. Prea îi amortise iarna.

Deodată un stol de avioane amice s'a înșurubat drăcește în văzduh deasupra

liniei bolșevice, impropunând gloanțe streclitoare de mitralieră. Tirul artileriei noastre grele s'a fixat în liniile adversarului, semănând moarte și fum. Din când în când câte o căteia de mitralieră punea negura cu lătratul ei nervos. Se înțețea focul. Din partea cealaltă bolșevicii răspundeau și ei. Gloanțele suierau pretutindeni. Tunurile gemeau din greu, iar proiectilele se spargeau tot mai aproape.

De sus, fâșii de lumină se așterneau peste noi. Ochii călăreților iscodeau terenul din față. Stăteau gata cu mâna pe armă. Focul se intensifica. Aruncătoare și armele automate începuseră să ele să tragă. Inimile parcă uitaseră să mai bată. Se auzi comanda: „Înainte!”.

S'a deslănțuit un iureș nebun. Călăreții au ieșit din șanțuri, înaintând prin ploaia de plumbi... Căcotea văzduhului. Inițiativa era a noastră. Atunci a pornit...

Sergentul Nedeloiu a observat în stânga plutonului său un gol în rândurile inamice. Din proprie inițiativă s'a mănât grupa într'acolo. Prin salturi, ori târându-se pe brânci, se apropie de dușmani.

O mitralieră sovietică însă bătea puternic într-o parte, stingherindu-i înaintarea. Sergentul Nedeloiu Ioan a concentrat repede focul grupei asupra automatei sovietice.

Tot una cu pământul, el s'a furigat până la câțiva pași de adăpostul adversarului, unde cu o grenadă a reușit să-l reducă la tăcere. Mitraliera bolșevică a fost distrusă, iar drumul grupei deschis. Înaintarea s'a făcut acum fără prea mare greutate. Mai era puțin și grupa sergentului Nedeloiu s'ar fi găsit în vârful cotei. Deodată, un tanc greu inamic a apărut de după creastă impropunând foc în jurul său.

Un fior rece îi fulgeră din tălpi până în creștet și într-o clipă hotărârea a fost luată. Lipit de pământ, cu răsuflarea oprită și cu mâna încreștată pe grenadă, a așteptat. Colosul de oțel a înaintat greoi, ca o reptă uriașă. Cu curaj, într'un salt supăromenesc, sergentul Nedeloiu a fost deasupra, pe car, unde prin lovituri puternice a îndoit țeava mitralierei. O bubuitură asurzitoare și colosul a fost imobilizat de grenadele puse sub șenilă.

Sergentul Nedeloiu încredințat că monstrul nu mai poate face rău, s'a așternut din nou la drum cu grupa sa. Deodată un strigăt puternic izbucneste din piepturile bravilor călăreți și ca la o comandă au sărit în șanțurile inamice. O luptă corp la corp începe. La mică distanță sunt și celelalte unități.

Bolșevicii, zăpăciți, se retrag în desordine. Au părăsit armele, au uitat aruncătoare... În mai puțin de patru ore cota a fost a noastră în întregime. Atunci renșe. La dreapta se alina de mult întregul regiment.

În aerul dimineții soarele își flutură herbotele de lumină peste capetele bravilor ostasi ce se acopăriseră de glorie.

Intoarce-ți inima spre Dumnezeu

În anul 1916, când austriacii se băteau cu rușii în Bucovina, — povestește un preot bucovinean, — satele noastre erau pustii, țărani fugiseră cu vite cu tot. Rămăseră numai bătrânii și eu, preotul, căci voiam să apăr biserica și s'o păzesc să nu mi-o aprindă și să nu mi-o jăfuiescă.

Odată auzii toată noaptea împușcături și nici vorbă nu era să pot dormi de griji. Se făcu ziuă și eu mulțumii lui Dumnezeu că a trecut noaptea în pace.eram în curtea bisericii și mă uitam cum răsare soarele, când văzui, spre marea mea spaimă, un călăreț austriac intrând în curte în goana calului. Sări jos din șea, își legă calul de sâlpul pridvorului casei și veni spre mine. E lesno să vă închipuiți cum îmi era sufletul. Abia putui să îngăimesc o „bună dimineață”.

— Haide cu mine la biserică, părinte! M'am înfiorat. Cu toate că puținica avere a bisericii și sfântul pahar de aur erau bine așezate, totuși mai aveam în biserică multe lucruri de preț. Începui să-l rog că e creștin și pare-se și român după vorbă și că e păcat să jefuiescă sfântul locaș.

El se duse de a dreptul la altar și sărută ușa împărătească, apoi îmi făcu semn să m'ășez în strană și-mi ceru să-i cânt „Doamne, strigat-am”. Făcui cum îmi spuse; el sta în genunchi cu ochii spre altar și asculta cântecul. Mă rugă să-i mai cânt încă odată și de rândul acesta cântă și el cu glasul de bas „strigat-am către tine, auzi-mă!”. Mi s'a părut că el cânta cu atâta cucernicie, cum n'am auzit pe nimeni până atunci și prinsei atâta curaj, că îndrăznii să mă uit în fața lui. Când am isprăvit, el îmi strânse mâna, apoi mi-o sărută și-mi mulțumi.

— Unde e cutia mîlelor?
Îi adusei cutia bisericii și el puse într'ansa câțiva bani. Apoi părăsirăm bi-

serica.eram așa de mișcat de înfăm. plarea aceasta, încât abia puteam vorbi. Dar n'am putut răbda să-l întreb pe acest ciudat om, ce gând a avut să vie să se închine până în zorii zilei.

— Să-ți spun, părinte. Cum mă vezi, sunt soldat bătrân și am doi feciori cu mine alături, pe front. Ieri seară era nevoie de o sentinelă într'un punct pe care-l pierdurăm în mijlocul patrulor rusești. Toți știam ce însemnează să stai de pază într'un loc așa de primejdios. Capitanul a întrebat dacă vrea să meargă cineva de bunăvoie. Nimeni nu s'a găsit. Însăfășit ieșii eu din rând... Feciorii mei, firește, nu puteau să lase singur pe tatăl lor. Nu e nevoie să știți părinte, cum am scos-o la capăt. Ne-am târât pe brânci și-am stat noaptea întreagă pe o înălțime cu tufiguri, ca să vedem ce se petrece la ruși. Nu știi, părinte, cu ce inimă stam eu acolo! Nu pentru mine — căci eu ce mai am de trăit? — dar pentru fiii mei suspinam din adâncul inimei și strigam spre cer să mă audă și să ne ție zilele. Doamne! Mi-am adus aminte de copilăria mea și de cântecele bisericești și mi-am întors inima spre Dumnezeu deodată. Și mi-am făcut socoteala de când n'am mai fost la biserică și am făcut în suflet jurământ că de mă va scăpa Dumnezeu din primejdia asta, am s'alerg la cea dintâi biserică și să mă închin Domnului și să-i mulțumesc. Și spre ziuă am luat drumul îndărăt tot târându-ne și ne-a scăpat Dumnezeu.

Nu-mi aduceam aminte de nicio rugăciune alta, decât de asta eu „Doamne, strigat-am către tine, auzi-mă!”. Și eu adevărat, m'a auzit Dumnezeu în ziua necazului și am strigat aici să-i mulțumesc.

Cu vorbele acestea ostașul se sui pe cal și ogoi spre front.

G. COȘBUC

C A N T E C

Aveam în sat un frate bun,
Fătat de griji și bucurii.
Aveam în sat un frate bun,
Umbla în cisme și zăbun
Cu toată ceata de copii.

Copilul s'a făcut plugar
Și brazdă dreaptă el trăgea.
Copilul s'a făcut plugar,
Svârlea cu-o mână plugu'n car,
Cu-o mână coarnele ținea.

Ce mândru s'aprindea la joc,
Când zvăpăiat, când lin și
drept!
Ce mândru s'aprindea la joc,
Cu două fete de mijloc,
Cu două vicți de vlah în piept!

Dar într'o zi porni și el
Cu toată ceata de flăcăi.
Dar într'o zi porni și el
Să-și poarte fala în răzbel
Și moartea să mi-o lege clăi.

Acum, departe, în războiu,
Înfige groaza în dușman.
Acum, departe, în războiu
El singur seceră cât doi
Și duce lupta năzdrăvan.

Aveam un frate bun în sat
Vijelios rumân! Viteaz!
Un frate bun aveam în sat
Și azi îmi scrie apăsât
Scrisoare de prin Caucaz.

Și zice micul lui răvaș,
Că parcă s'ar afla la plug.
Și-mi spune micul lui răvaș,
Că trage brazda mai abas
Și-o trece-apoi sub tăvălug...

George A. Petre

Din răsăritul îndepărtat

Suntem la punctul extrem al frontului. Un detașament de ostași români îl apără. Spre Sud e primul post german.

Nici odată încă n'am avut ca aicea impresia singurătății și depărtării.

E zi de toamnă. Un soare palid filtrează cu greu prin nori subțiri, iar stepa infinită are spre Volga marea mării. Spre Vest se desenează profilul net al falezelor. Singur lacul își așterne pata de smalt, de un albastru prețios, pe culoarea sură a buruienilor parjolite.

Într-o vâlcea pasc cămile cu înfățișarea lor disprețuitoare, iar câțiva călăreți Kalmuci, având la șei atârinate săbii căzăcești și carabine scurte, trec grăbiți spre un sat de al lor.

Cățiva pescăruși se rotesc prin înălțimi. Nu se vede nimic. Totuși inamicul este foarte aproape.

Acum câteva zile au fost lupte crunte pe aici. Din loc în loc, pânziile adânci ale loviturilor obuzelor de mare calibru au găurit catifeaua toamnei. Un cimitir cu cruci noi ne amintește că acest colț neștiut al stepei a fost apărat și menținut.

Aicea comandă căpitanul Slăvescu, tânăr ofițer de Stat Major, înfruntând cu vitejie, de aproape două luni, inamicul.

Aplecat pe hartă, căpitanul Slăvescu explică încet și precis toate asalturile respinse și lunga lui acțiune de rezistență pentru păstrarea acestui punct important.

Apoi, ne povestește următorul exemplu: soldatul Ene Constantin, trăgător la mitralieră, din grupa 4 cercetare, e rănit greu la mână, în cursul atacului din 22 Septembrie. Pansat chiar la postul de comandă, unde fusese adus, doctorul vrea să-l evacueze. Soldatul refuză cu îndârjire, protestând că se teme ca nu cumva mitraliera să-i rămână rău întrebuințată, de nu se întoarce. Revine cu pansamentul însângerat, la mitraliera lui.

Sapte zile detașamentul a fost într-o situație foarte grea, având numai puțină apă și alimente. Inamicul rupse linia de apărare, în ziua de 24 Septembrie și intrase în satul din mijlocul dispozitivului.

Alergând călare între punctele sale de rezistență, îmbărbătându-și trupele, căpitanul Slăvescu izbutise să contratace, aruncând inamicul înapoi în liniile sale.

Podul, singura legătură a detașamentului cu lumea din afară, ținta furioaselor atacuri bolșevice, a fost apărat cu eroism de sublocotenentul Bold Stancu.

Ultimul mare atac care a durat trei zile și 3 nopți s'a terminat deunăzi fără niciun rezultat pentru inamic.

Acum stepa a recăzut în liniștea obișnuită. Cățiva camarazi însă au căzut. Câteva cruci noi s'au infipt în pământul moale din cimitir.

Fiecare se pregătește acum pentru noi lupte. Dincolo de bălți, spre Volga, se observă mereu mișcări de trupe și din adăposturile lor, pușcași iscodesc intențiile inamicului.

O strânsă camaraderie leagă între ei acești oameni izolați în stepă. Aicea, în

singurătate, în care masa de oameni nu joacă niciun rol, fiecare individua litate se reliefează cum se reliefează în zare fiecare șiră de paie, fiecare accident de teren, fiecare copac sau moară de vânt.

Fiecare își are un rost și un rol bine definit, o misiune aparte: un adăpost, o cută de teren sau un dâmb de apărat.

Ofițerii, oamenii din trupă, cavaleriștii, pionierii ori tunarii, fiecare știe, cunoaște și prețuiește însușirile celuilalt. Iar toți își cunosc și își iubesc comandantul, acel călăreț înalt și tânăr, mereu prezent printre ei, ager și calm, grav și hotărât.

Când am plecat, l-am zărit depărtându-se călare pe pozițiile sale înaintate.

Și atunci mi-a revenit în minte acea frază din scrisul nu știu cărui vechiu căpitan de altă dată: „un șef este un drapel viu“.

De ziua tatii

*E ziua dumitale tată
Decembrie șase, ger uscat
Pe boltă luna s'a urcat
De zeci de stele 'nconjurate*

*Așa cum stau aici departe
În fundul micului bordei
Spre ani de mult trecuți... am
grei*

Pornește gândul să mă poarte

*Parcă te văd cum primăvara
— Eram cu mic pe-aiunei,
copil —
'ncepând din Martie sau April
Munceai din zori și până seara*

*Și vara toată, toamna toată
Adesea gol și nemîncat
Mereu pe drum, îngrijorat
Să-avem noi toate 'n casă, tată*

*Așa ai fost de când țin minte
Trudit într-una, an de an
Să-ți scoți copiii la liman
Cum ne spuneai. Ți-aduci
aminte?*

*Ți s'arut mâna-adânc crăpată
De ploii, de vânt, de plugul
greu*

*Și'n noapte rog pe Dumnezeu
Să-ți dea după gândul meu
De ziua dumitale tată.*

Căpitan Gh. Ochișor

Curățirea unui tun german

Flancul de nord al frontului de Răsărit

Po aici, pe la cerul polar, nu este toată ziua chiar întuneric. Aicea pe la Crăciun își spun soldații de pe frontul Caralei la prânz: „Bună dimineața — bună seara!“

Acum ziua mai are încă câteva ore, dacă ținem seama de negura dimineții, făcând curte soarelui ca să nu uite în cele șapte luni de întuneric să mai trimească o rază de lumină și de căldură spre frontul dintre Finlanda și Marea Albă, aurind imensele păduri și reîmprospătând verdele naturii, refăcând pentru noi toate acele bastioane, cordoane de apărare și baze greu de cucerit din terenturile inundate și nămoioase. Scurtul anotimp deschis are pentru frontul nostru insular, care luptă atât de misterios, avantajul de a se feri de surprize neplăcute.

Frigul ce domnește de câteva săptămâni a lăurit pe întinderea altfel de netrecut, poduri și podețe. Spațiul dintre noi și inamici a devenit tare ca sticla, ca gheața. Mlaștinile sunt sticloase și înghețate. Vântul împrăstie pe ele puțină zăpadă din aceste regiuni de frig și o aruncă pe ericele săracioase ale arborilor mici, ce apar ca niște stafii. Dar și puțințele ape curgătoare sunt înghețate. Câte odată când stăm cu pușca la ochi, auzim ici și colo câte un murmur de suvoi înghețat, care își eroiește drum prin locurile minate. Masa neagră de sticlă acoperă, pe toată suprafața, mlaștinile și apele. Numai

Lacul Top, la mai mulți kilometri în latura frontului nostru, mare cam de două ori cât Lacul Constanța, se opune, în largul lui, înghețării. Begheta magică a iernei a transformat o imensitate de apă într-o întindere de gheață, care va dura săptămâni și luni.

Gheața devine pentru noi ael material de construcție care ne îngăduie să eroim poteci prin aceste teritorii virgine. Bocanele noastre, caielele călătorilor și tălpilele săniilor, lasă pe gheață, pe unde au trecut, urme de șgărieturi. Dar gheața suportă și motociclete și auto-vehicule. Când ieșim să aducem lemne pentru prietenoasa noastră sobă, ne întoarcem înghețați. Aceași gheață intră și prin crăpăturile adăposturilor și faurese pe geamuri un joc de figuri geometrice.

Când explodează vream obuz atunci zgomotul provocat este cam același ca într'un magazin cu porțelan. Bombardamentul bolșevic face ca ericele înghețate ale coniferelor să crape ca sticla.

Dar odată toată această lume de sticlă va dispărea ca prin minune și locul ei îl va lua iar întinderea de mlaștină și de nămol. Mușchiul roșiatie al locurilor mai uscate va înflori iarăși ea și sălcile nepretențioase, ajutându-ne pe noi, soldați ce stăm de pază în aceste regiuni îndepărtate, să ne împlinim misiunea înaltă de a apăra flancul de nord al frontului hotărât din Răsărit.

W. F. DEOSTE
corresp. de război

Zilele și orele emisiunilor pentru ostași la radio

Una din grijile de căpetenie ale Radio-ului românesc este să păstreze cu ostentia o legătură neîntreruptă cu oel de pe front — acest front de strălucite victorii, îndepărtat până pe țărmurile Volgei, până în câmpurile Crimeei și pe crestele Caucazului.

Emisiunile au fost alestuite cu chibzuință, astfel încât nimic să fie dat uitării și în acest scop s'au creat emisiunile *Orei Ostașului* și ale *Postei Militare radio*.

Iar glorioasele fapte de arme pe care zilnic le săvârșesc ostentia laolaltă cu marii noștri camarazi germani și italieni, frăția nesdruncinată de pe câmpul de luptă dintre ei și ostentia noștri ajung la cunoștința frontului prin emisiunile orelor ostășești româno-germană și româno-italiană.

De aceea se aduce la cunoștință ordinea în care aceste emisiuni au loc, pentru ca să le cu luare aminte la ele și tot ce-i interesează să nu le scape.

Iată această ordine:

I. Ora Ostașului.

Lunea, Miercuri și Sâmbăta între orele 12 și 13 (se transmite prin Radio România 1.875 de metri lungime de undă).

II. Postă Militară Radio.

În fiecare zi la orele 11.30—12 și 17.30—18. Duminică la orele 17.30—17.55.

(Radio România 1.875 m lungime de undă, Radio București 364,5 m undă, Scurtă 32,4 m lungime).

III. Ora ostășească Româno-Germană:

În fiecare Marți dela 12—13.
(Pe aceeași lungime de undă 1.875 m ca și Ora Ostașului).

IV. Ora ostășească Româno-Italiană:
În fiecare Vineri dela 12—13.
(Pe aceeași lungime de undă 1.875 m ca și Ora Ostașului).

Însemnați zilele și orele emisiunilor de mai sus.

Detinți de Crăciun cu Capra

Măi Staline, Stalinică!

Măi Staline, Stalinică,
Nu te dai — la Stalingrad —
Nici de voie, nici de frică,
Dar, să știi: o legi de gard...
Tu, pe mine să mă crezi:
Căderea Stalingradului,
— Pe care-acuș nu-l mai vezi —
E și-a... comunismului.
Tu bea vultă și visează,
Nu fii un „tov” pesimist...
Până când, într-o demeață,
O să te facem... „Artist”...
Vrei și un al doilea front?
O să fie, nu zic ba;
Când ai tăi, toți, cot la cot,
Vor sări... asupra ta!

Sergent t. r. VICTOR URSU

Glume

Hainele

— Parcă era vorba să te însori c'o vâdnă?...
— Da, dragă, — mă logodisem chiar, dar m'am lipsit.
— De ce Mitică?
— Păi să vezi de ce:

Într-o zi mă duc la ea în vizită dimineața și o găsesse scuturând o pereche de haine bărbătești. Bănuitor, întreb: „Ale cui sunt?” — „Ale răposatului”, răspunde ea căsindu-se să lăcrămeze. Eu în viața mea nu cunoscusem pe primul ei bărbat. Curios, pun mâna pe haine, le întorc și pe-o parte și pe alta. Mici și strănte, măi, ca pentru un copil de cincisprezece ani. — „Și zici că sunt ale răposatului?”, repet eu întrebarea, străpungând-o cu privirea.

— „Da dragă, pot să jur!
Cum eram cu pălăria în mână mi-am pus-o în cap, am salutat-o și... dus am fost.

— N'am înțeles însă de ce ai părăsit-o.

— Din cauza hainelor, dragă. Când le-am văzut așa mici numai decât m'am gândit la traiul ce trebuie să fi dus bietul om de ajunsese în asemenea hal.

Vânător

— Vii dela vânătoare, d-le Popescu!...
Ai împușcat ceva?
— Da, madam Ionescu.
— Unde, e?
— L-a dus la spital!

Epistoliile fruntașului Neață

Dăundeva depe front
Maritica Neichii: Dragă
Băi, îmi pare nevestico neică rău de tot că
nu pot să vin în concediu să părăsesc la
Putinești să măncăm un cașcan da sarmale
niste cozonaci și pa lem tot vin
da terază din pivniță. Da vezi mata nu
vui să primesc concediu să părăsesc aici
în linia 1 și să părăsesc da cozonacul
cioloveculor da mănăstire și baulura
slavă și avem și aici berechet
Neau trimetura scuti da Crăciun
camioane întregi da cozonaci roate
da cascaval și tot felu de bunătăți. În
privința asta nu ducem nă o grăi. Bine da poșta
am și nu miar păba. Numai mătelo îmi lipsește și cu
Netisor. Că dacă miar da voie don Capitan să te
aduc și pa mătelo aici treabă bună am face amândoi.
Că și mata o poți pune ca țărâșă și pui mănăstire
pa făcăleț este în stare să părăsesc un sat întreg
Neau Maritico neică primește dragăta mea toate vrăile
da bucurie și ferecure și pupă pa Neala
și pa tati ai noștri și pețeceli fără grăi părăsesc
ca și cum ai fi în io cu alți voi.
La anu și la mulți ani
Neață

Zicători și proverbe

De multe ori limba taie mai rău decât sabia.

Nu umbra după mici foloase, care pot să-ți aducă mari ponoase.

Cine împarte, parte-și face.

Nici salcia lemn de bute, nici mojiucul om de frunte.

Ardem lumânarea noastră pentru so-coleala voastră.

Glumele nevinovate sunt ca sarea în bucate.

Caprei îi pică coada de răco și ea tot în sus o ține.

Câte capete, atâtea păreri; câte dor-dele, atâtea obicei.

Teorie sovietică

Nu minte.
Comisarul: — Ia să-ți spunăți voi, ce deosebire este între un avion și o pasăre când zboară?

— ?!...
Comisarul: — Siștakov!...

Sold. Siștakov: — Tăvaraș cămăsar, diosebirea este că, o pasăre când zboară, se reîntoarce iarăși la cuibul ei, pe când un avion de-al nostru nu se mai reîntoarce niciodată.

Are dreptate.

Stalin: — Ei, ce zici generale, vom mai ceda vreun oraș?

Timoschenko: — Da de unde tătueule, ea până acum n'am cedat niciunul.

Stalin: — Dar eu Stalingradul?

Timoschenko: — Mai este o casă.

Stalin: — Așa e, ai dreptate!...

Sergent major NICU ROMAN

Umbra

— Seol 'Moche... aud pe c'neva um-blând prin curte!

Bărbatul mormăie supărat că i-a stricat somnul. Se îmbracă și iese afară; face câțiva pași și o turește la fugă înapoi.

— Ce e, ce s'a întâmplat?

— Nevastă... bălbăe Moche, afară... un ala s'a luat după mine.

— Un hoț?

— Nu, un măgar, un cogeamite măgarul.

— Da fricos, mai ești, bărbate!, strânge buzele disprețuitor femeia; te-ai speriat de umbra ta!

Neață camuflat

— Unde e Neață camarazi? În pahar, în cozonac, în sarmale sau în sticla cu vin?

Pățaniile fruntașului Neață

de Neagu Rădulescu

Neață: Mi-am pus o barbă și mă duc să le fac și cioloveculor o bucurie că doar azi e noaptea de Crăciun.

— Le-am lăsat niște țigări în care am pus praf de pușcă.

— Harașol! Harașol! Uite ce, ne-a lăsat rumansky Moș Crăciun! Pă oie, țovarăși!

— Tătueule! Tătueule! Scapă-ne tătueule că fac explozie țigările și părăsesc ea mitralierele!

Roosevelt: „Tinta noastră este libertatea lumii!”
Churchill: „... și o pace eternă!”
Stalin: „... și un paradis ca în Rusia Sovietică!”

Strigături

— Du-te, fată, la vișei
— Ia dă-mi pace, mamă, hăi,
Măncă-i lapu de vișei!
— Du-te la flăcăi, mui fată
— Da, mă cută dragă... Iată
Am plecat. I-amjung îndată!

La mândruța jucăușă
Stă gunoierul după apă
Nu-i spălată nicio cală
Măteie doar, când le spală
Mai le-ajută 'un motan
Nesplăte-s de vro'un an!

Biată necăstuica mea
Casa eu mi-o fiu cu ea
Toată ziua-i la oglindă
Stă grămăzi gunoierii n' tîndă
In cămară-i până'n grindă
O să prindem șase boi
Și mai scoatem din gunoier
Insura-m'as, insura
Dar urâtă n'as lua
Prea frumoasă iar nu-mi place
Că prieteni mulți îmi face

Otăle pasărele zboară
Toate, toate-mi s'c:— Te'nsoară!
Numai biata rândunea
De pe șurub zice-aga:
— „Bade, nu-ți lua bel-a!”

Tinerel m'am însurat
Tinerică mi-am luat,
Tânără ca... măcă-mea
Și ca sobă-sufirea
Ochi mărunt, bot lung de rață
Când o văd... fiori mă'nynceafă!

Hai femeie să încăm
Că pe fată-o mărităm
Să ne bucurăm c'am dat-o
Vai de cel care-a luat-o.

Bieto fetișoarele
Mult își bat picioarele,
Ca s'adune apă ciorii.
Să-si vopsească obrăjorii!
Cedpa ciorii s'a uscat
Fetele... s'au intristat.

VISUL LUI STALIN

Rătăcind peste pusturi,
Prin Siberia, departe,
Cu regret că'n lumea asta
Nu are noroc și parte,
A ajuns la o cocioabă,
Intr'un loc dosit pîită,
Locuită de o babă
Gârbovită și sfrijită.
Și Stalin, dela distanță,
Când pe hărcă'n prag o vede,
A uitat de obosală
Și intr'o goană se repede,
Ca s'ajungă cât mai lute
Și să-i spună babil focul,
Poate'n mîna ei uscată
Să-si găsească el norocul.
Și i-a povestit că'ntruna pierde
Și merou tot 'a bătaș,
Iar ostirea bolșevică
Tot dispare și se'nmoae.
Baba, încreșt din frunte,
Și scoțînd din sân o'cană,
Ii șoptește la ureche
Că ea este năzdrăvană,
Și că poate să-l prefacă,
Prin descăntec, formecându-l,
In ori care vîetate

La coră-si trimite gîndul,
Bucuros din cale afară
C'a ajuns unde dorește,
Trecînd lîngă vrăjitoare,
Tainic la ureche-i zise:
— Un balaur mare, aprig
Să mă faci, bădrăno dragă,
Și alătu de putermă,
Cum nu-i altu'n lumea n'reagă
Și necepu deci cotoroanța
Să badoagănească'n șoapte,
Preschimbind pe loc lumina.
Intr'o n'ntunecoasă noapte,
Fulgura din limbi de pară,
Ș'apoi iur se luminară.
Dar acum, Stalin al nostru,
Cum fusese nu mai este,
Că, tîrîndu-se pe burtă,
E balaur ca'n poveste,
Ce prin țarbă-s tăvălește
Lungușca lui făptură.
Tot sciăpînd venin de mîrte,
Ș'avînd multe limbi în gură,
Se asvârle, să'ncovoate,
Trupul mîdios și-l frînge,
Se întinde, se lungeste
Ș'apoi iar colac se strînge.
Sucă cu vverșunare,
Se încoadă, se desnoadă,
Sară'n sus ș'aleargă'n goană,
Văliînd iset din coadă.
Și n'tîrînd, semet, în cale,
O neputincioasă broască,

Portofelul

— Uite ce am găsit...
— Un portofel de damă!
— De unde știi că e de damă?
— Păi, tu nu vezi că e gol? Nu știi
că femeilor niciodată nu le ajung banii.

Se zburlește'n solzi, se umflă,
Gura, 'ngrozitor o cască,
Și kiodă că el o falnie
Și să-i zădă'n drum n'admitte,
Poate, ca să năpustescă
Și fulgerător o'nghite.
Ș'apo, triumfînd pornește
Iar în goană nebunească,
Că doar nimeni nu-i în stare
Ca să-i se'mpotrivească
Și deci, voinicosul zarpe
Incroșat peste măsură,
Tînc capul sus, că-i mîndru
De măreția lui bravură.
Și s'a n'tors, Stalin viteazul,
Încercînd de bucurie
Că să-i spună cotoroanței
Că vrea mai voinic să fie.
Și ceru cu plecăciune,
Că să-i dăruască 'ndată,
Nouă capete, să'nghite
Mai mulți inamici deodată.
Hărcă iar își scoate cana,
Mestecă, boscoragește,
Și căt ai clipi odată,
Poșta lui o'ndepțește,
Preschimbindu-l în balaur
Mult mai lung și mult mai mare.
Și cu capete ch'ar nouă,
Ca să fie și mai tare.
Și s'agită, se'ncoardează,
Fuge iute, par'că zboară,
Ș'nspre front luându-s' drumul,
Chiar cu vîntul se măsoară,
Că vrea să sosească'n grabă
In vîltoarea bătăliei.
Să-si arate'n luptă cruntă,
Vitejia bărbăției.
Dar, în calea lui cea lungă,
Cîm voinic se întălneste,
Ca un Făt-Frumos din carte,
Iar pe piept îi strălucește
Sfînta cruce creștinească,
Ce, cu ruza scripitoare,
Dă puternică lumină
Și-l orbește ca un soare
Este fiul Român'ei,
Brav, ostig, năpăș și sprinten,
Pe-un cal alb ca și zăpadă,
Că-l îndeamnă dintr'un pînten
Să'n galop se răsucește
Cu mișcări iute de sfîrlează,
Iar cu paloșu-i de aur
Șase capete-i rotează.
Măniș, Stalin, se'ncrență,
Plin de sânge se zburlește,
Și n'dălt peste măsură
Ș'apoi voinic se năpusteste
Și din somn el se trezește!

T. C.

Femeia

— Felicitările mele, Popescule, frumoasă nevastă ți-ai ales! Dar nu înțeleg ce dracu a văzut la tine!
— Ia mine n'a văzut nimic, dar a văzut la bancă banii ce-i am depuși spre păstrare.

Englezii

— Dar englezii ce or mîncea de sărbători, camarade, că ei c'ă sunt cu obrazul subțire?
— Ce să mîncească! Ce au mîncat și până acum: bătaie!

Ghicitori

Am o puică cucuiată
Stă'n cămară incuiată;
Doar să mor să n'o descuri
Să-i pun mîna la cucui.

(Pușca).

Eu în toată viața
Merou strălucesc,
Dar cu strălucirea
Mă și prăpădesc.

(Lumânarea).

Fuga bălăful,
Goana, urechiatule!
De-l ajunge bălăful,
S'a sfîrșit cu urechiatul.

(Căinele și iepurele).

G l u m e

Cerșetorul

— Om în toată firea și te-ai apucat de cerșit? Ieși mai repede, că strig pe tîrbatu meu, din casă.
— Ei așa! Pe cine vrei să sperii. Bărbatu-tău nu-i acasă!
— De unde știi?
— Păi când un om are o femeie ca tine, nu stă acasă, — se duce mîncînd nori.

Pedeapsă

— Ai auzit?... Și Ionescu a divorțat.
— Care Ionescu?
— Milionarul mahalalei... ăla plin de datorii. Ca să scape de datornic, și-a trecut toată averea pe numele neveste-si.
— Ce spui! De aia nevastă-sa s'a despărțit de el!
— Nu! Motivul a fost cu totul altul, dragă. A spus la tribunal că ea nu mai poate trăi c'un pungaș care și-a tras pe sfoară creditorii!

Urarea lui Neață

— Mă frate Ilie, dă-mi o căpătîină de porc din astea pentru piftie, că tare o să-ți fiu recunoscător.
— Bine mă Neață, alege și tu una mai mare...

— Aha! Bună căpătîină!
Să-mi pun mantaua și cismele și să dau o raită până în liniile bolșevice să le urez ciolovecilor cu vasilca...

Ciolovecul: — Tovarăși, tovarăși, ascundeți-vă pe unde puteți, că vine Neață cu un comisar politic de-al nostru pe țavă...

Neață: — Praful, pulberea s'aleagă. De armata voastră n'reagă. Anul nou să vă găsească Plini de tuse măgărească!
Și acu după ce vă urai cu vasilca, luați și vo căpătîina asta de porc și mînceați-o, că așa sîntem noi români, milostivi!

Faptele săptămânii

DIN ȚARĂ

D-L MAREȘAL ANTONESCU, Comandătorul Statului, a primit din partea d-lui general de corp de armat C. Constantinescu următoarea telegramă:

„După zece zile de luptă crâncenă, armata de sub comanda mea a înfrânt puterile atacurilor ale dușmanului și a reconstituit cel mai îndepărtat front din răsărit. Țara poate fi mândră de eroica luptă a fiilor săi din această armată, care în clipele de supremă înclăstare își îndreaptă gândul iubitor către Mareșalul lor.”

DIN ORDINUL d-lui Mareșal Antonescu, d-l ministru al Apărării Naționale a inspectat trupele române de pe frontul de răsărit.

Luând contact cu comandamentele germane și române de pe frontul Donului, după ce a inspectat unitățile din această regiune, d-sa a constatat că trupele române s-au luptat cu cel mai mare eroism și spirit de jertfă, situația strategică fiind stăpânită de armatele aliate, datorită superiorității comandamentului și conlucrării perfecte germano-române.

D-l ministru a inspectat și o parte din spitalele de campanie și de Cruce Roșie, constatând peste tot o îngrijire bună a ostașilor răniți.

NUMĂRUL VOLUNTARILOR care vor să lupte pe front contra fiarei bolșevice crește mereu. Iată un lot din aceștia care urmează să se prezinte la unitățile lor, numele lor merită a fi cunoscut:

Locot. rez. Suhane Ion, sublt. rez. Coșocanu Gavril, sublt. rez. Luca Nicolae, serg. t. r. Racolă Alexandru, etc. 1933;

Ascultați la radio între orele 12,50—13,50 „Ora ostasului” (Lunea, Miercurea și Sâmbăta), „Ora țării române” (Marțea) și „Ora ostășească româno-germană” (Vineria).

sergent Popescu Mihail, etc. 1921; caporalii: Munteanu Constantin, etc. 1930; Băleanu Gh., etc. 1941; Anghel Gheorghe, etc. 1941; Turloiu Dobre, etc. 1911; Potyo Alexandru, etc. 1924; Naghi Dumitru, etc. 1931; Cristea Ilie, etc. 1936; Frunțașii: Alexandru Gheorghe, etc. 1939; Moroianu Ioan, etc. 1926; sodații: Costache Petre, etc. 1917; Popa Grigore, etc. 1941; Țăru Tudose, etc. 1921; Serenoc Teodor, etc. 1937; Coșara Petru, etc. 1931; Chireanu Ion, etc. 1926; Soldatul Baț Vladimir a plecat la o unitate de cavalerie. Soldatul Motoca Sandu, la un divizion de tunuri de munte; soldatul Chișcoman Grigore, la o companie sanitară.

D-L MAREȘAL ANTONESCU a vizitat zilele trecute câteva școli și spitalele Z. I. 327 din Capitală.

La acest spital Z. I. 327, d-l Mareșal s'a ocupat de fiecare rănit, stând de vorbă despre nevoile lor.

LA PRESEDINȚIA CONSILIULUI DE MINISTRI s'au mai primit numeroase daruri în bani pentru armată, suma totală strânsă până în prezent fiind de șaptezeci și opt de milioane de lei.

PENTRU CONSTRUIREA PALATULUI INVALIDIZILOR în București s'a strâns până acum suma de una sută patruzeci și cinci milioane lei.

DE PESTE HOTARE

CU PRILEJUL împlinirii a 25 de ani dela Independența Finlandei, d-l Ryti, președintele Republicii Finlandei, a ținut o cuvântare la radio, prin care a arătat că lupta pe care o duce poporul finlandez contra Sovietelor, este o luptă de apărare pe viață și pe moarte.

După ce a menționat atacul nedrept al bolșevicilor contra tuturor țărilor vecine, d-l Ryti a terminat cuvântarea

spunând că Finlanda luptă ca să asigure copiilor ei un viitor mai bun, iar calea pe care merge nu este numai singura cu putință, dar și singura dreaptă.

ÎN ZIUA de 7 DECEMBRIE 1941, după cum se știe, marina japoneză a dobândit o mare victorie navală și aeriană la Pearl Harbour, asupra nord-americanilor, victorie pe care nord-americanii o tăgăduiau.

Abia după un an, ministerul marinei americane recunoaște această înfrângere, spunând, într'un comunicat, că pierderile suferite au fost extrem de serioase.

Un proverb spune: „mai bine mai târziu, decât niciodată”.

COMUNIȘTII DIN SERBIA au răpit un soldat german dintr'un sat sârbesc. Autoritățile militare au hotărât ca, în cazul când soldatul german nu este adus îndărăt, să fie omorâți zece comuniști sârbi.

FUEHRER-UL a trimis o călduroasă telegramă de felicitare Mareșalului Mannerheim, cu prilejul împlinirii a 25 ani dela independența Finlandei.

REVISTA „LE FORZE ARMATE” publică la rubrica „Operațiunile de pe diferitele fronturi”, un articol intitulat: „Eroismul soldatului german și al soldatului român în actuala fază a luptei de pe frontul din Răsărit”.

După ce se ocupă de lupta defensivă dela Sud de Stalingrad și din cotul Donului, articolul spune următoarele:

„Apărarea românilor și germanilor, bazată pe scopul nimicirii vrăjmașilor, a atins cea mai înaltă culme a eroismului și cele mai mari înălțimi ale gloriei. În special în sectorul românesc se semnalează neîncetate episoade de vitejie cari au îngăduit în multe cazuri totală răsturnare a situației.

Uităm în primul rând o divizie ro-

mânească, comandată de eroicul căpitan al Muntelui Capella, generalul Mihail Lascăr, distins din nou de Fuhrer, pentru calitățile sale de comandant, care și-a dus trupele pe cele mai strălucite culmi ale victoriei.

Fără să cunoască un singur moment de odihnă, toți infanteriștii români au luptat și continuă să lupte cu un eroism și cu o experiență a războiului, provocând grave pierderi în rândurile dușmanilor.

„Trebuie arătată contribuția armelor blindate românești, care într'o singură zi a distrus 165 de tancuri sovietice”.

MAREȘALUL PETAIN, șeful Statului francez, a trimis o scrisoare Fuhrerului, în care își arată intenția de a crea o nouă armată disciplinată în locul celei demobilizate, care să asigure liniștea Franței.

Mareșalul spune mai departe că este foarte mulțumit de propunerea Fuhrerului de a colabora cu Franța și de a o ajuta să-și redobândească coloniile pierdute.

Serisoarea se termină în dorința că apropierea dintre poporul francez și german să se facă, asigurându-se astfel ordinea în viitoarea Europă.

Cu prilejul publicării acestei scrisori, d-l Laval, președintele guvernului francez, a făcut declarații zărilor, spunând, printre altele, următoarele:

„O victorie anglo-americană ar preda Franța comunismului”, iar mai departe a adăugat: „Soarta Franței este legată de victoria Germaniei”.

„Sentinela” urează
bravilor ostași sărbători
fericite și izbândă de
plină asupra dușmanilor
Țării Noastre.

Evenimente din războiu

Frontul antibolșevic din răsărit.

În sectorul dintre Volga și Don, forțele germane și române se găsesc în plină contra-ofensivă. În ultimele zile ele au luat cu asalt numeroase localități și au respins contra atacurile violente ale inamicului, care voia să și mențină cu orice preț în acest sector, cele câteva poziții ocupate cu pierderi grele în cursul ofensivei deslănțuite la 20 Noembrie. Lupta forțelor aliate este însă deosebit de viguroasă și ea este în curs de a restabili definitiv situația între Volga și Don, respectiv Stalingrad.

În sectorul Toropet, unde se dă o mare bătălie de încercuire, o parte din forțele inamice prinse în „pungă” au fost nimicite. Lupta este în curs. Dela începutul ofensivei d-n sectorul central, care a fost deslănțuită la 25 Noembrie, la 5 zile după aceea din sectorul Don-Volga, ruși au pierdut în sectorul central 326 tancuri, 227 tunuri și 3.000 prizonieri. Numărul morților inamici este de 14.000, răniții sunt desigur împăturiți. Numărul foarte ridicat al morților și răniților față de numărul prizonierilor, dovedește dărzenia cruntă a bătăliei din acest spațiu.

Acolo unde trupele germane și române au întreprins acțiuni ofensive, au obținut succese importante, fără să aibă

prea multe pierderi, datorită metodelor de atac a noilor arme, introduse între luptă și a strânsei colaborări între arme.

O fugară trecere în revistă a frontului din răsărit, ne dă următoarele concluzii:

În stepea Calmucilor, detașamente germane care au pătruns în spatele liniilor sovietice, au ajuns cu detașamente de recunoaștere până mult departe în zona Utta.

În Don și Volga trupele germane și române sunt în curs de executarea unor operațiuni ofensive care au condus la importante câștiguri de teren spre Nord și Nord-Est.

În sectorul italian toate atacurile sovietice au fost respinse și contraatacuri puternice din partea trupelor germane și italiene au asvârlit pe inamic acolo unde reușise să muște din poziție.

În sectorul central, atacurile sovietice date cu forțe puternice au fost înăbușite.

S'au desfășurat aici lupte crâncene, trupele germane reușind să producă inamicului pierderi foarte grele.

Încercuirea grupului de forțe sovietice dela Sud de Bielyj este din ce în ce mai strânsă. Încercările disperate ale bolșevicilor de a se despresura au fost zadarnice.

În total, dela începutul luptelor de iarnă (20 Noembrie), bolșevicii au pierdut pe întregul front de Est peste 3.000 care blindate. Aceasta reprezintă o cantitate de material care cu greu va putea fi înlocuită și numai într'un interval lung de timp. Slăbirea bolșevicilor se vede încă depe acum, atacurile lor, ne mai având țara dela început.

Africa de Nord.

În Cirenaica, mișcarea strategică a trupelor germano-italiene, continuă favorabilă.

Mareșalul Rommel a reușit să mențină intactă armata sa și să zădărnicească manevra planuită de armata a opta engleză.

Războiul în deșert se aseamănă cu războiul naval. La fel ca și războiul naval unde nu contează în ce punct al mării se întâlnesc flotele adverse, și în războiul din deșert este indiferent dacă diviziile blindate germane și engleze, se luptă unele cu altele lângă Tobruk sau în Tripolitania. Important este numai care dă lovitură hotărâtoare asupra adversarului, distrugându-l.

În prezent britanicii se găsesc din ce în ce într'o situație mai nefavorabilă din cauză că se lungesc mereu

căile lor de aprovizionare, în acest fel mișcările lor fiind stingerite. Liniile germane de aprovizionare a devenit însă prin ocuparea Tunisului mult mai seurtă și mai sprijinită.

Englezii nu-și ascund teama că prin mișcarea sa Rommel ar putea sili forțele generalului Montgomery să prinească lupta decisivă pentru Africa în condițiuni din ce în ce mai proaste.

Cu privire la luptele din Tunisia, se află că trupele de invazie engleze-nord americane nu s'au refăcut încă în urma grelei înfrângeri ce le-au provocat trupele Axei în regiunea Teburba și cu prilejul cărora ele au pierdut, într'o bătălie ce a ținut 4 zile, 60 de care de asalt, 42 de tunuri motorizate, 40 de aruncătoare de grenade, 374 de vehicule automobile, numeros alt material de război și enorme cantități de muniții, precum și 800 de prizonieri și morți, al căror număr se ridică la câteva mii.

Evitând orice alt contact cu forțele Axei, anglo-americanii s'au retras mai mult către Vest, în ultimele zile, părsind chiar un important teren care era ușor de apărut.

Pregătirile de concentrare ale anglo-saxonilor sunt foarte mult stânjenite de atacurile forțelor aeriene ale Axei, care continuă să domine spațiul aerian.

